

Vetle (19) flyttet hjem til mor:
**Betaler fortsatt 6200,-
for hybelen i Oslo**

Nyhet s. 6

1 av 4 UiO-studenter
tar ingen studiepoeng

Nyhet s. 9

Flere ikke-troende søker
hjelp hos studentprestene

Nyhet s. 8–9

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

utgave 6, årgang 75

www.universitas.no

torsdag 25. mars

A person with long hair, wearing a black leather jacket, a black cap with a pink logo, and sunglasses, is sitting on a wooden surface. They are looking directly at the camera with a serious expression. The background is a dark, textured wall.

I am Happy Soul

I can Lead a New Life

**140.000 FØLGERE
VIL HA «DAILY REFILL
OF POSITIVE #AFFIRMATIONS
#INSPIRING #QUOTES FOR THE HEART»
FRA EN 20-ÅRIG BLINDERNSTUDENT.**

Kultur s. 14–15

MENINGER

Redaktør:	Pernille Solheim psolhe@gmail.com 951 10 941
Nyhetsredaktør:	Mylena Kifle mylenakifle@live.no 974 83 042
Fotosjef:	Henrik Follesø Egeland
Desksjef:	Synne Hellevang
Nettredaktør:	Endre Ugelstad Aas

Følg oss
www.universitas.no
facebook.com/UniversitasOslo
twitter: @universitas_no
instagram: universitas_offisiell
Tips oss
tips@universitas.no

Tilleggslånet fyller år!

Denne uken er det ett år siden sikkerhetsnettet brast. 26. mars i fjor la regjeringen frem den første av det de har kalt «krisepakker» for studenter, som i grove trekk gikk ut på at studenter som hadde mistet arbeidsinntekt som følge av koronakrisen, fikk tilbud om å ta opp et ekstralån på 26.000 kroner. Hvorfor permitterte studenter i motsetning til andre skattebetalere skulle få krisestøtte i form av lån, var det mange som slet med å forstå. Daværende NSO-leder Marte Øien kalte tilbudet om tilleggslån «hårreisende», mens daværende leder i Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo Christen Andreas Wroldsen på sin side uttalte at mer lån var «det siste studentene trenger».

Et år senere herjer pandemien stadig. Økonomisk krisestøtte utover et nytt tilbud om utvidet studielån har imidlertid uteblitt, og likevel er det få studenter som har benyttet seg av ordningen som er. 16. mars hadde bare 25.600 av 250.000 studenter søkt om tilleggslån i andre runde. I fjor vår søkte 35.600 om tilleggslån, selv om stipendandelen da var mindre.

Forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim (H) har siden våren 2020 fremmet en tvilssom teori om hva årsaken til den lave etterspørselen er: Senest 16. mars i år uttrykte han i en pressemelding at det kunne komme av at studenter klarer seg fint økonomisk under pandemien. Samme dag ble det gjennom en NSO-undersøkelse klart at 44 prosent av studenter tyr til sparekontoen, mens 45 prosent ber om økonomisk hjelp fra familiemedlemmer for å få hverdagen til å gå rundt. Kanskje har Asheim fått det som han vil, når studenter snur seg alle andre steder enn til staten for økonomisk krisehjelp?

I denne ukens utgave av Universitas kommer det frem at halvparten av norske studenter er helt enige med tidligere Studentparlament-leder Wroldsen: De vil ikke ha mer lån, selv om det kan bidra til å gjøre livssituasjonen deres bedre her og nå. Det viser en undersøkelse gjennomført av Sentio på vegne av NSO og Universitas. I fjor var gjennomsnittsgjelden til norske studenter på 300.000 kroner. Likevel viser undersøkelsen at hele én av tre studenter ønsker seg mer lån. Dette bør få varsellampene til å lyse. Har studenter slått seg til ro med myndighetenes ansvarsfraskrivelse?

«Jeg tenker at det i så fall er en ganske gjerrig løsning for et velferdssamfunn som ønsker at folk skal ta høyere utdanning, og så er det dette de får: lån», sier kriminologistudent Amanda Scheie Orellana (26) til Universitas, og vi må si oss helt enige med henne. Sikkerhetsnettet brast da studentene trengte det som mest. Men det betyr ikke at vi fremover skal akseptere at utvidet lån skal være myndighetenes foretrukne løsning på studenters økonomiske vanskeligheter.

Mye tyder på at studenter som kan, velger andre løsninger fremfor å ty til regjeringens gjerrige kredittavtale. Mange mangler imidlertid sparekontoer og bemidlede familiemedlemmer å lene seg på. Noen faller også på et eller annet vis utenfor regjeringens ordning og har ikke rett på tilleggslånet selv om de skulle ha trengt og ønsket seg det. Det er mange slaktverdige aspekter ved regjeringens håndtering av studentenes koronakrise, men det verste utfallet er dette: I 2021 spøker det for prinsippet om lik tilgang til høyere utdanning. Vi kan trøste oss med at 2021 også er valgår.

Kanskje har Asheim fått det som han vil, når studenter snur seg alle andre steder enn til staten for økonomisk krisehjelp?

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Student-samskipnaden SiO. Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder:	Jone Trøvåg j.v.trovag@universitas.no 91 57 39 67
Annonseansvarlig:	Geir Dorp geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69
Besøksadresse:	Moltke Moes vei 33
Post:	Boks 89 Blindern, 0314 Oslo
Epost:	universitas@universitas.no
Nettside:	www.universitas.no

Lær meg å se

Lærerstudenter må lære å gjenkjenne barn og unge som utsettes for vold og overgrep.

Kommentar

Maria Jostad, gravesjef i Universitas

Da Norge stengte ned for et år siden, økte vold og overgrep mot barn og unge. I de påfølgende smittebølgene har myndighetene lenge prøvd å skjerme barn og unge for de mest inngripende koronatiltakene. Men med nye smitterekorder og et mutert virus ute av kontroll har byrådet nå likevel sett seg nødt til å stenge ungdoms- og videregående skoler, i tillegg til 5–7. trinn i de bydelene med mest smitte.

30. januar skrev VG at Øst politidistrikt i perioden fra januar til november 2020 registrerte 830 familievoldssaker. Sammenlignet ble det i samme periode i 2019 registrert 720 familievoldssaker. Politiet gjennomførte en analyse av et utvalg av sakene og fant at i disse sakene var en tredjedel av ofrene barn. Vi vet fra før av at mange barn vokser opp i et hjem der foreldre ikke er i stand til å gi dem omsorgen de trenger. Koronakrisen har gjort dette tydeligere. Politiet ser det som sannsynlig at denne trenden vil fortsette, så lenge arrangementer og fritidsaktiviteter uteblir og sosial distansering fortsetter.

Lærere er pålagt å melde fra til Barnevernet ved bekymring for barn som utsettes for vold eller overgrep. Det er lærerne som møter barna oftest, utover

de voksne hjemme. Lærerstudentene vil i sitt fremtidige yrke bli nødt til å sende bekymringsmeldinger for elever. Samtidig har vi alle ansvaret for de utsatte barna. Meldeplikten til Barnevernet gjelder offisielt bare for offentlige ansatte og en rekke yrkesutøvere med profesjonsbestemt taushetsplikt, men det bør være opplagt for ethvert voksent menneske å melde fra ved bekymring om at et barn utsettes for vold eller overgrep.

Til tross for at lærerutdanningen stadig fornyes, er den dessverre tradisjonell i tanken om hva det vil si å være en lærer. Så klart skal hovedfokuset i utdanningen ligge på studen-

tens undervisningsfag, pedagogikk og fagdidaktikk, men alle som har gått på skole, vet at en lærer er så mye mer enn en som underviser i norsk eller gym. De beste lærerne er de som både er gode på å undervise faget sitt og samtidig klarer å bygge relasjoner og se hver enkelt elev. Å fange opp hver enkelt elevs ut-

fordringer utover det faglige burde være en egen obligatorisk del ved alle lærerutdanningene.

I 2016 tydeliggjorde regjeringen at lærer- og barnehagelærerstudentene skal lære om vold og seksuelle overgrep. En tydeliggjøring er fint, men så lenge dette ikke inngår som et eget fag, vil det variere i hvilken grad utdanningsinstitusjonene vektlegger tematikken. Hos mange universiteter og høyskoler forsøker man å dekke alle disse kunnskapsmålene i en forelesning eller to. Til sammenligning er «Psykososiale

Arkivaren

Historiske skråblikk av Anna «Gravert» Krokene

Snakk skittent til meg

I 2005 kunne Universitas avsløre at det hadde blitt ringt til sextelefoner fra to studenttelefoner på Det humanistiske fakultet ved UiO for den nette sum av 12.000 kroner. Beløpet tilsvarte, med datidens minuttpris, en ringetid på mellom sju og åtte timer (!). Den kåte syndebugken ble aldri tatt, da politiet henla saken. Hvor telefonen sto? I et pauserom ved tidligere Germanistisk institutt, vel. Alle vet at for å holde ferlighetene ved like er det viktig å praktisere språket.

Universitas onsdag 19. oktober 2005

Jeg tenker, altså spiser jeg snacks under exphil-forelesningen

– Studenter som slenger beina på bordene, rasler med godteposer og går med lue, er ikke velkomne på mine kurs, sa Trond Jahr, universitetslektor ved Filosofisk institutt til Universitas i 1998. Flere undervisere på exphil hadde lagt seg på en stram linje, der ingen føde skulle inntas under forelesning, foruten den åndelige, selvsagt. Student Kristin Gevelt har forståelse for at forelesere kan bli irriterte, men er selv ikke fremmed for å ta opp en avis dersom undervisningen er i kjedeligste laget. Velkommen til samtiden: Drillo har sin egen pinneis (igen), og forelesningene foregår på Zoom. Exphil har blitt nettopp «et tv-show som man kan følge med en pose potetgull».

Universitas onsdag 17. mars 1998

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

perspektiver – omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep» et obligatorisk emne på 10 studiepoeng for barnevernsstudentene ved Oslomet. Det er åpenbart at barnevernsstudenter som utdannes for å hjelpe barn som utsettes for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, skal ha kunnskap dette. Bør det ikke være like åpenbart at lærerne, som står i frontlinjen for å fange opp disse barna, har like god kunnskap om temaet?

Lærere er overarbeidet. Jobben består av alt fra undervisning, møter og retting av prøver til å følge opp enkeltelever og holde kontakt med foresatte. Det er derfor bra at vi på lærerutdanningen lærer å tydeliggjøre vår profesjon og ansvars-

område. Vi får streng beskjed om at vi ikke kan være både terapeuter og faglærere. Å gi oss kunnskap om hvordan vi kan fange opp elever som opplever vonde ting hjemme, er imidlertid ikke det samme som å utdanne oss til psykologer og barnevernsarbeidere. Kunnskap om dette vil snarere gjøre lærerne tryggere på å ta beslutninger om når man skal melde fra og ikke. I beste fall vil lærerne bruke mindre tid på å gruble og bekymre seg for å ta vanskelige avgjørelser, og heller bruke mer tid på å gi elevene faglig støtte.

Jeg er halvveis i studieløpet mitt på lektorprogrammet. Jeg har ikke lært noe som helst om å fange opp elever som utsettes for vold og overgrep i hjemmet. Dette vil jeg, som alle andre lærere, med tiden lære meg når jeg kommer ut

i yrket. For lærere er flinke til å fange opp hvordan elever har det hjemme, men dette er ikke noe de kan takke lærerutdanningen for. Denne kunsten må de lære seg ute i yrkeslivet, på egen hånd. Jeg gruer meg til å gå ut som nyutdannet lærer uten å ha noe kjennskap til hvordan jeg fanger opp disse elevene. Et obligatorisk fag om dette vil gjøre meg mer rustet for yrket mitt. Studiepoeng vil aldri erstatte gode relasjoner, men de kan styre oss i riktig retning og skape en profesjonsfaglig trygghet.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Rodrigo Freitas

Edens hage: Mens vi venter på skjenken.

UNIVERSITAS

TIPS OSS:

tips@universitas.no

UTTEGNERE:

Susanne Fernløf Arntzen
Madeleine Åbyholm
Caroline Vestskogen

DESKJOURNALIST:

Anna Krokene

KORREKTURSJEF:

Aksel Rogstad

Universitas støttes av Velferdstinget,
som står uten redaksjonelt ansvar.

NYHET

nyhetsredaktør: **Mylena Kifle**
mylenakifle@live.no 974 83 042

1 AV 3 STUDENTER ØNSKER SEG MER LÅN: – Behovet for pengene er så stort

Overrasket: Jusstudent Nora Holth Aas (25) og kriminologistudent Amanda Scheie Orellana (26) kjenner seg ikke igjen i ønsket om mer lån, men skjønner godt at mange trenger ekstra støtte.

Gjennomsnittsgjelden for studenter lå i fjor på over 300.000 kroner. Likevel sier flere studenter nå at de ønsker seg mer lån.

Studentøkonomi

tekst Aurora Stavem
foto Isabel Svendsen Berge

32 prosent av norske studenter ønsker å få mer i studiestøtte mot at hele den økte summen blir lagt til som lån og ikke kan gjøres om til stipend. 50 prosent av studenter ønsker ikke dette. Det viser en undersøkelse gjennomført av Sentio på vegne av Norsk studentorganisasjon (NSO) og Universitas.

– Det reflekterer at studielåne er lavt i forhold til utgiftsnivået til mange studenter, sier Steinar Holden, professor og instituttleder ved Økonomisk institutt ved Universitetet i Oslo (UiO), til resultatet av undersøkelsen.

– Mange jobber for å få nok penger, men det kan være vanskelig å få jobb, og det tar jo også tid fra studiene. Så det er et uttrykk for at det er en del studenter som ønsker å få mer penger under stu-

dietiden, selv om det blir lån, sier Holden og legger til:

– Jeg tror ikke det skal forstås som at studentene ikke er bekymret for å få høyt lån, for det tror jeg nok de er. Men mange mener at behovet for pengene er så stort at de ønsker mer lån likevel.

Hauk Tunby (20) går internasjonale studier ved UiO og er en av mange studenter som har erfart at det ikke alltid er like lett å få seg jobb ved siden av studiene.

– Jeg fikk faktisk jobb nå for ikke så lenge siden, men ble permittert etter første dag, sier han.

For et år siden kom regjeringens første krisepakke til studentene. Da kunne studenter som har mistet inntekt på grunn av koronapandemien, søke om å få et tilleggs lån på 26.000 kroner, og få 30 prosent gjort om til stipend. Det møtte stor motstand fra studentene. Litt under et år senere fikk studentene en ny krisepakke. Denne gangen blir 40 prosent av

tilleggslånet på 26.000 gjort om til stipend.

Student Tunby søkte nylig om dette tilleggslånet.

– Jeg pleier alltid å jobbe på sommeren, da jobber jeg meg opp en slags buffer. Så det hjelper meg, men altså, det holder ikke med kun lån og stipend hver måned hvis det er det eneste jeg skulle ha levd på, sier han.

Som forventet

Holden er ikke overrasket av resultatet av undersøkelsen og sier at mange studenter nok har innrettet seg etter den situasjonen de befinner seg i, og nå jobber selv om de kanskje hadde tatt opp mer lån tidligere dersom de da slapp å jobbe.

– Så det er grunn til å tro at det er mer enn en tredjedel som ville tatt mer lån hvis det var mulig, sier han.

Holden legger til at det må tas forbehold om hvordan spørsmålsstillingen i undersøkelsen har vært, samtidig som at noen nok gjerne vil holde fast ved et prinsipp om at det gis både stipend og lån, og derfor er lite glad for en

ordning som bare innebærer økt lån og ikke stipend.

– Det kan være at de er bekymret for mye lån og dermed ikke ønsker å ta mer lån, sier han.

– *Mener du selv at lån er veien å gå for studenter som er i en økonomisk vanskelig situasjon?*

– Det kan man ikke svare på generelt. Det er lurt å ta lån for å få en god utdanning, men samtidig er et høyt lån en ulempe etterpå, når man skal inn på boligmarkedet, sier Holden.

Mange mener at behovet for pengene er så stort at de

Steinar Holden, professor og instituttleder ved Økonomisk institutt ved UiO

Ikke nok til å kunne leve av

– Man klarer seg jo ikke på stipendet, det er hjelp fra familie eller penger man har spart opp, eller at man er i en privilegert situasjon gjennom kjæreste, som er avgjø-

rende for mange, sier Nora Holth Aas (25).

Hun studerer juss og ble overrasket av å høre hvor mange studenter som ønsker seg mer lån.

– Nå er jeg på siste året på masteren, og jeg kjenner at jeg stresser litt når jeg logger inn på Lånekasen og ser hva jeg skal betale tilbake. Så jeg er ikke gira på å få enda mer å forholde meg til, sier hun og legger til:

– Men jeg vet ikke om folk bare vil ha lån i frustrasjon fordi de trenger støtte, og hvis det er lån man får, så vil man ha det.

Selv bor hun hjemme hos kjæresten sin og lever på oppsparte midler fra sommerjobber, som egentlig skal gå til leilighet.

– Det går inn og ut av BSU-kontoen, for å si det sånn, sier hun.

Kriminologistudent Amanda Scheie Orellana (26) synes også det er overraskende at mange studenter ønsker seg mer lån.

– Jeg tenker at det i så fall er en ganske gjerrig løsning fra et velferdssamfunn som ønsker at folk skal ta høyere utdanning, og så er det dette de får: lån.

– Jeg hadde også jobb før kor-

Ønsker du å få mer i studiestøtte mot at hele den økte summen blir lagt til som lån og ikke kan gjøres om til stipend?

- + Ja: 32 %
- + Nei: 50 %
- + Vet ikke: 18 %

Kilde: Undersøkelse gjennomført av Sentio på vegne av NSO og Universitas.

ona, det har jeg ikke nå lenger. Så det er ikke sånn at det bare har vært fryd og gammen, men det går rundt, sier hun.

NSO: Viser behovet

Leder i NSO Andreas Trohjell sier at når en tredjedel av studentene sier de ønsker mer lån, kan det si noe om behovet deres for en økning i studiestøtte her og nå.

– Vi har generelt ment at studiestøtten må økes uavhengig av pandemien, sier han.

– Det kan likevel være mulig å trekke en parallell til at studentene har havnet i en enda vanskeligere økonomisk situasjon etter pandemien, og mange har opplevd å ikke ha et sikkerhetsnett som fanger dem opp.

NSO har lenge ønsket å få økt studiestøtten til 1,5 ganger grunnbeløpet i folketrygden.

– Det tror jeg det er et behov for, sier Trohjell.

Treffer skjevt

Det er gjort et anslag om at rundt 30 prosent av studenter kommer til å søke på det nye tilleggslånet fra krisepakken denne våren.

Professor Holden sier at det neppe er helt sammenfall mellom de som har hatt bortfall av inntekt, og de som ønsker seg mer lån.

Med sin faglige bakgrunn fra økonomifaget leder han et utvalg regjeringen har bedt gjøre samfunnsøkonomiske analyser av ulike koronatiltak, også kalt Holdenutvalget. Han sier at studiestøtten er veldig snau til å kunne leve av alene, sånn at økt lån vil gjøre det mulig for flere studenter å kunne greie seg under studiene.

– Overlapp er det sikkert, men det er ikke grunn til å tro det er helt sammenfall, sier han om tilleggslånet fra Lånekassen.

I en e-post til Universitas skriver forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim at han mener de studentpakkene som er lagt frem, har vært gode.

– Men jeg tror den siste treffer bedre enn den første både fordi vi har lagt inn samme stipendandel som det vanlige studielånet, men

Man klarer seg jo ikke på stipendet

Nora Holth Aas, jusstudent

også fordi den skaper tusenvis av studentjobber i tillegg.

Evig diskusjon

I samme e-post til Universitas skriver utdanningsministeren at økt studiestøtte nok er et ønske litt uavhengig av pandemien, og at han tror studiestøtten alltid kommer til å være en diskusjon, selv om det går fremover. Hva som skjer med studiestøtten videre, er noe som må diskuteres i de årlige budsjettene, mener han.

– Jeg er egentlig ikke overrasket over at en del kan tenke seg en større låneramme for å ha en mer romslig økonomi i studietiden, skriver Asheim.

– Lånekassen er en veldig god ordning for studenter, renten er

lav, og fordi vi har gratis utdanning, er det begrenset hvor høye lån de aller fleste av studentene ender opp med sammenlignet med studenter i veldig mange andre land. Lånet er også noe som skal tilbakebetales først når du er ferdig å studere og en utdanning er en investering både i lønn og et enklere arbeidsmarked for seg selv. Like fullt merker jeg meg at halvparten av studentene ikke ønsker en slik ordning, fortsetter han.

universitas@universitas.no

Tilbudsguiden

AVIS

Da Dagsavisen

Grubbegata 6
Oslo

dagsavisen@kundesenter.com
www.dagsavisen.no
Tlf: 22 99 80 50

50 % studentrabatt på Dagsavisen

FORENINGER

 SAMFUNNSØKONOMENE

post@samfunnsokonomene.no
www.samfunnsokonomene.no
tlf: 90 86 75 20

Studerer du samfunnsøkonomi?
Bli medlem av Samfunnsøkonomene – fagforeningen eksklusivt for samfunnsøkonomer.

Vi tilbyr blant annet kræsjkurs, juridisk rådgivning, karriererådgivning samt tilgang til Akademikernes bankavtale med Danske Bank.

Kun 300 kr i året.

finans
FORBUNDET

Vil du jobbe i finans og teknologi?
Bli studentmedlem nå!

Få blant annet gratis forsikring på mobil, nettbrett, PC og deg selv.

Finansforbundet
Dronning Eufemias gate 16
0191 OSLO

www.finansforbundet.no

MAT

Alle mattilbud nær deg!

Last ned **Kupp**-appen i dag.

Google Play App Store

TANNLEGER

Få tannsjekk til kun 450,-
10 prosent på øvrig behandling.
*Gjelder ikke tannteknikk.

 ORIS DENTAL orisdental.no

FLYTTET HJEM FOR FLERE MÅNEDER SIDEN

Betaler fortsatt over 6000 kroner i husleie i Oslo

Vetle (19) og Lisa (26) har flyttet fra Oslo og følger studiene fra hjembyen. SiO tror flere studenter har valgt å gjøre det samme.

Studentboliger

tekst Live Tronstad
foto Kristian Trana og
Hanne Jones Solfeld

– Alt er digitalt uansett, så da er det egentlig det samme hvor jeg er, sier Vetle Glidje Haglund (19) til Universitas.

I august flyttet han til Oslo for å studere økonomi og ledelse ved Høyskolen Kristiania. Men i desember pakket han sakene sine og tok farvel med hovedstaden på ubestemt tid. Han valgte å flytte hjem til familien i Tvedestrand, og der har han blitt siden.

– Jeg ble sittende mye inne i Oslo. Det var ensomt, og jeg var mye alene. Når man kommer hjem, har man familie rundt seg til enhver tid, sier han.

Og Haglund er ikke alene. Han forteller at flere av dem han ble kjent med på studiet, har vendt snuten hjemover.

– Det er veldig mange i samme båt. Jeg skjønner at folk reiser hjem når det ikke er så mye som skjer i Oslo.

Det var Tvedestrandsposten som først omtalte Vetles situasjon.

Betaler fortsatt leie i Oslo

Haglund har vært i hjembyen i snart fire måneder. Likevel betaler han husleien for den forlatte studenthybelen på Kringsjø.

– Da jeg flyttet hjem, var det uklart om koronasituasjonen ville bli bedre, og om jeg plutselig måtte flytte tilbake på grunn av studiene. Hvis jeg da hadde sagt opp leien, så ville jeg ikke hatt noe sted å bo. Så man blir litt stuck i en situasjon hvor man må betale.

Hver måned må 19-åringen ut med over 6200 kroner for en leilighet han ikke bor i.

– Det er jo surt, men jeg prøver å tenke at dersom det hadde vært normalt, så hadde jeg jo brukt de pengene likevel. Men jo, det er surt, for du bor jo ikke der: Det er på en måte penger ut av vinduet.

Med kost og losji dekket av familien hjemme i Tvedestrand går det likevel rundt rent økonomisk. Han angrer ikke på at han flyttet hjem igjen.

– Jeg gjorde det fordi det er mye bedre for meg her. Jeg syns jo det var kjedelig å være i Oslo. Så hvis man har det kjipt eller det er kjedelig, så vil jeg anbefale andre studenter å vurdere det samme.

Hjem til mor

Noen mil nord langs Oslofjorden befinner Lisa Wigum Kjærås (26) seg i sitt barndomshjem. Hun valgte å flytte hjem til Tønsberg for to uker siden.

– Jeg synes det har vært litt slit-somt å være i Oslo, for alt det som gjør Oslo til en morsom by å bo

i, er ikke tilgjengelig nå. Jeg har egentlig følt meg litt fanget.

Den 40 kvadratmeter store leiligheten hun deler med samboeren, begynte å bli merkbart liten. Mulighetene for å etablere en effektiv arbeidsplass har vært begrenset.

Alt det som gjør Oslo til en morsom by å bo i, er ikke tilgjengelig nå. Jeg har egentlig følt meg litt fanget

Lisa Wigum Kjærås (26), student

– Det er for det første lett å bli distraheret av hverandre. Vi har det veldig hyggelig sammen, og det er kanskje litt av problemet. Det er lett å gjøre alt annet enn det man egentlig skal, sier hun og legger til:

– Men samtidig blir vi gående mye oppå hverandre hele tiden. Man skal slappe av, jobbe og gjøre alt i samme rom hver dag og til enhver tid. Det er litt vanskelig, rett og slett.

26-åringen tar en bachelor i Medier og kommunikasjon ved Oslomet. Også der foregår all undervisningen på nett.

– Det var veldig deilig å flytte til Tønsberg igjen. Her er det god plass, jeg sover bedre, og det er mange turmuligheter, som har gjort at jeg er mye mer aktiv. Jeg har også fått *space*, som jeg tror har vært bra for både samboeren og meg.

Jeg ble sittende mye inne i Oslo. Det var ensomt

Vetle Glidje Haglund (19), student

Familiekatten Molly har også bidratt til trivsel hjemme i Tønsberg. Men Kjærås innrømmer at ikke alt er en dans på roser.

– Det er litt intenst å bo hjemme også. Det tror jeg alle studenter som kommer hjem igjen, kjenner på. Og når det kommer til struktur, så har vel ikke veldig mye forandret seg. Der svikter jeg litt, men det gjorde jeg nok før korona også, medgir hun.

– Jeg savner samboeren min litt, men alt i alt har det vært til det beste, fastslår hun.

Blir på ubestemt tid

I likhet med Haglund betaler Kjærås fortsatt leie i Oslo. Over 6800 kroner vil fly ut av kontoen hver måned.

– Det er surt å betale så mye for en leilighet jeg ikke bor i, og som vi egentlig ikke trives i. Men det går egentlig ganske greit rent økonomisk – jeg er heldig der.

Hun tror ikke de vil si opp leiekontrakten med det første. Hun belager seg på flere måneder med husleieregninger som må betales.

– Det er greit å ha den leiligheten, for det første fordi kjæresten bor der, men også hvis jeg trenger å komme meg litt bort. Til tross for at det fungerer fint å bo hjemme, har jeg jo behov for å komme tilbake til «mitt liv» av og til og tilbringe litt kvalitetstid alene med kjæresten.

Utflykter til Oslo tror Kjærås imidlertid vil bli kortvarige. Hun vil bli hjemme i Tønsberg på ubestemt tid.

– Jeg har ikke noe hastverk med å komme meg hjem til Oslo egentlig. Jeg savner det ikke.

Hun tror kanskje hun er kommet for å bli. Sammen med samboeren håper hun å kunne kjøpe noe eget i Tønsberg.

– Etter året som har gått, har vi innsett at når man ikke kan benytte seg av de tilbudene som gjør Oslo til en kul by å bo i, så er det egentlig ikke så mye for oss der. Jeg tror vi har blitt litt voksne: Vi savner at det er litt roligere. Vi har funnet ut at vi vil trives bedre her.

På spørsmål om hun anbefaler andre studenter å flytte hjem, er hun ikke helt sikker.

– Det kommer an på så mange ting. For meg føltes det veldig riktig, og jeg tror egentlig bare det er det man må kjenne etter.

SiO: – Har ikke tall

Antallet studenter som har flyttet hjem som følge av koronasituasjonen, er ikke kjent. Men Gunn Kirsti Løkka, boligdirektør i SiO, tror ikke det er uvanlig.

– Det er nok en del som reiser hjem uten at de flytter ut fra våre boliger, men dette har vi ikke tall på, skriver hun i en e-post til Universitas.

Hun forteller at det likevel er færre som søker etter bolig.

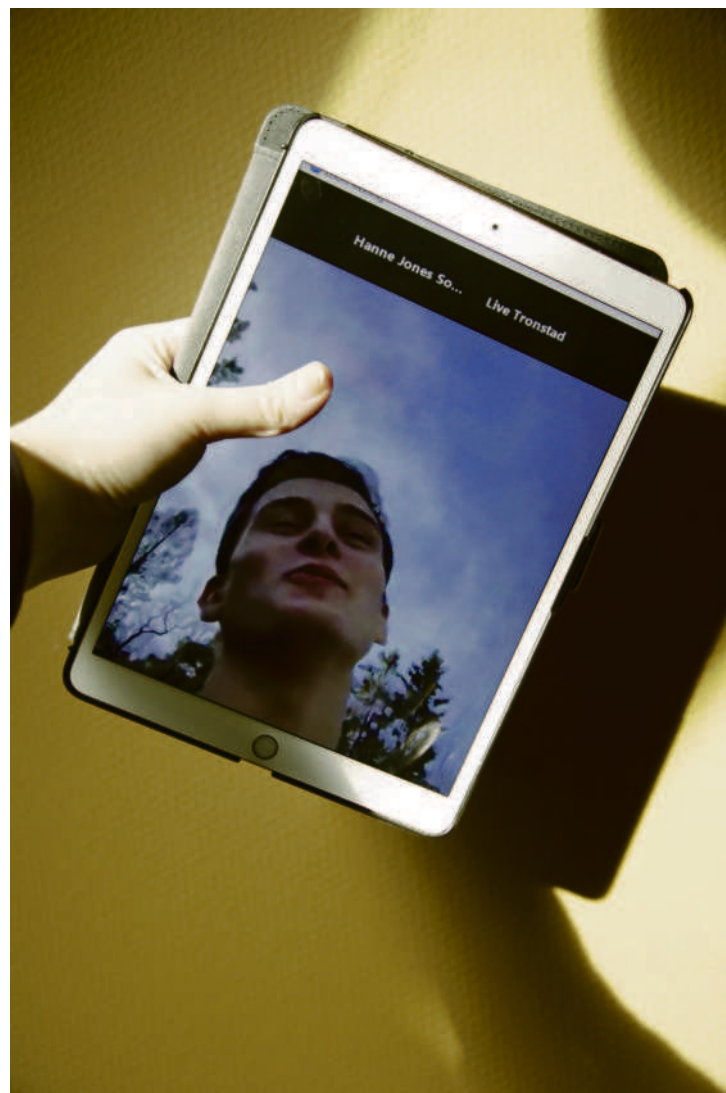
– Vi har færre søknader for april og mai sammenlignet med samme tid i fjor. Dette er sannsynligvis på grunn av korona, innfører hun.

– Fra og med juni ser antallet søknader mer normalt ut.

universitas@universitas.no

Hjemme på ubestemt tid: Lisa Wigum Kjærås (26) flyttet hjem til moren i Tønsberg for noen uker siden og planlegger å fullføre semesteret derfra.

Flyttet hjem: Starten på studietiden i Oslo ble ikke slik Vetle Glidje Haglund (19) hadde sett for seg. I desember valgte han å flytte hjem til Tvedestrand.

HARDT UT MOT PSYKISK HELSE-BEVILGNING:

– Overkommelige husleier er også et psykisk helse-tiltak

Aktivistene bak kampanjen Reduser husleia er kritiske til at lavere husleie ikke blir prioritert som et tiltak for studenters psykiske helse.

Psykisk helse

tekst Silje Lien Sveen og Marte Emilie Tonås Torstensen
foto Hanne Jones Solfeld

Forrige uke ble det klart at byrådet i Oslo bevilger 700.000 kroner til Studentsamskipnaden SiOs psykiske helsetjeneste. Til Universitas uttalte helsebyråd Robert Steen (Ap) at byrådet er bekymret for studenters psykiske helse, og at de er glade for å kunne bevilge penger for vårsemesteret.

Nå retter aktivistene bak kampanjen Reduser husleia kritikk mot bevilgningen. 12. mars overleverte de et opprop til SiO. I oppropet signert av 3849 SiO-beboere krever studentene blant annet lavere husleie under koronapandemien. Ninthu Paramalingam (23) er en av organisatorene bak kampanjen, som er kritisk til byrådets pengebevilgning.

– Økonomisk støtte til psykisk helse høres jo veldig fint og bra ut fordi psykisk helse er viktig, men på lang sikt fjerner det ikke en byrde i vår studenthverdag.

Hun er tydelig på at lavere leie og psykisk helse henger sammen.

– Vi tenker absolutt at rimelige leiepriser kan være med på å avlaste et ekstremt stort stressелеment. Økonomiske forhold og tilgang til materielle behov som bolig har noe å gjøre med trykgheten man føler i hverdagen.

Redusert leie før pusteøvelser

Helsebyråd i Oslo Robert Steen legger ikke skjul på at mange studenter sliter i hverdagen under pandemien. I en e-post til Universitas skriver han at SiO raskt kan nyttiggjøre seg midlene, slik at studentene som strever med hverdagen, kan få hjelp og støtte i en spesiell studietid.

– Studenthelsetjenesten i Oslo rapporterer om økt pågang knyttet til psykisk helse. At studenter sliter i hverdagen under pandemien, er hevet over enhver tvil.

– Vi er fremdeles i pandemiens akutte fase, men samtidig må vi starte reparasjonsjobben. Det gjør vi ved å styrke arbeidet med å ta vare på den psykiske helsen til innbyggerne våre.

Kritisk: Ninthu Paramalingam (23) bak Reduser husleia mener byrådets bevilgning ikke fjerner en byrde for studentene på lang sikt.

Paramalingam presiserer at de ikke er kritisk til at tilbudet psykisk helse-hjelp bygges opp, men til hvordan SiO bruker pengene de blir bevilget.

Det hjelper ikke at jeg kan puste riktig, hvis jeg ikke klarer å betale regningene mine

Ninthu Paramalingam, Reduser husleia

Hun mener at reduksjon av SiOs husleie burde prioriteres, og peker på at dette vil kunne føre til at studenter kan fokusere mer på studiene og sin mentale helse fremfor økonomiske bekymringer. Paramalingam mener selvhjelpskursene til SiO Helse ikke holder.

– Det er veldig fokus på selvhjelpsinitiativer og mindfulnesskurs hvor du lærer å puste. Det hjelper ikke at jeg kan puste riktig, hvis jeg ikke klarer å betale regningene mine.

– Overkommelige husleier er også et psykisk helse-tiltak.

– Minimal effekt

I en e-post til Universitas skriver Stine Johannessen, konstituert styreleder i SiO, at de får gjort mye bra med 700.000 kroner til psykisk helse-tjenesten. Hun legger til at det derimot ville hatt minimal effekt ved en eventuell husleiereduksjon.

– Dersom man ønsker en redusert husleie på 500 kroner i måneden, vil dette medføre en kostnad på i overkant av 54 millioner kroner i året, hvert år. Dette er ikke penger som bare dukker opp over natten, men som man vil måtte hente inn fra andre tjenesteområder.

Hun forteller at SiO er kjempeglade for å se at Oslos byråd viser at de tar studentenes psykiske helse på alvor, men legger til at det ikke er mulig for dem å omdisponere øremerkede midler:

– Disse pengene er øremerket til å styrke SiOs psykisk helse-tilbud og vil brukes til tiltak rettet mot dette. Dette medfører økt kapasitet på behandlingstilbudene våre og sender et positivt signal om at Oslo satser på studentene og deres velvære.

– Ser dere sammenhengen mellom dårlig psykisk helse og høy leie?

– Vi anerkjenner at studenter lever i en spesiell situasjon, og at

økonomiske utfordringer kan føre til en del bekymringer. SiO jobber hardt hver eneste dag for å kunne tilby alle studenter gode og trygge velferdstilbud til en rimelig pris, men ansvaret for studiefinansiering ligger hos myndighetene.

Ifølge Paramalingam er et gjennomgående argument fra SiO at de ikke har råd til å redusere husleien, fordi det vil gå utover andre tilbud. Dette stiller hun seg kritisk til.

– At SiOs helsetilbud vil bli dårligere ved å redusere husleien, er jo helt absurd. Det setter studentsaker opp mot hverandre i stedet for å se at det er en sammenheng.

Hun mener at man nå ser hvordan SiO opptrer som selskap, fremfor å fokusere på å sikre studentvelferd.

– Det virker som om de er mest opptatt av å spare og tjene penger på studentene.

Til det svarer Johannessen følgende:

– For det første handler dette kun om finansiering og budsjett, ikke om kvaliteten på tilbudene. Å se kostnader og inntekter i sammenheng er en naturlig del av å sette opp et budsjett.

Bør brukes på psykisk helse

Leder i Velferdstinget i Oslo og Akershus Idun Kløvstad sier hun har stor forståelse for at studenter

sliter både psykisk og økonomisk under pandemien. Likevel sier hun seg enig med Johannessen om at en eventuell husleiereduksjon ville vært lite effektiv:

– Det er omtrent 10.000 studenter som har bolig under SiO. Dersom man skal fordele de 700.000 kronene på de 10.000, sitter man igjen med 70 kroner. Det vil si 70 kroner redusert husleie på én husleie.

– Så du mener pengene burde brukes på noe annet enn redusert husleie?

– Jeg mener de bør brukes på et styrket psykisk helse-tilbud. I budsjettkravet Velferdstinget leverte til Oslo kommune i 2020, sto styrking av det psykiske helsetilbudet øverst på ønskelisten. Det samme vil det gjøre i år. Det at vi slipper å vente helt til 2022 med å få de pengene, tenker jeg vi bare skal rope hurra for.

Paramalingam peker imidlertid på at det er mange løsninger som kommer ovenfra og ned, og at man da må man stille seg kritisk til hva som blir presentert:

– Er egentlig pengestøtte til psykisk helse nok for at vi skal ha en god hverdag?

Flere studenter snakker med

Gjenkjennlig: For Rania Al-Nahi er det lett å relatere til studenter som sliter med studiemotivasjon. Hun er selv student og i praksis hos Studentprestene som en del av en master i lederskap, etikk og samtalepraksis ved Det teologiske fakultet UiO.

Mørk materie: Anne Anita Lillebø, ledende studentprest i Oslo, opplever at det er tyngre tematikk i samtaler med studentene enn det var før korona.

Studentprestene ved BI og Oslomet har hatt dobbelt så mange samtaler med studenter som de hadde på samme tid i fjor. Økningen er størst blant studenter uten religiøs tilknytning.

Psykisk helse

tekst Anna Krokene
foto Kristian Trana

– Denne nedstengingen traff hardt, altså, sier Anne Anita Lillebø, ledende studentprest i Oslo. Etter nyttår har koronatiltakene lekt katt og mus med studentene i Oslo. Lesesaler har vært stengt, åpnet, stengt og åpnet igjen. Flere studenter er tilbake på campus, og mange kan nok kjenne på et behov for å snakke med noen.

Studentprestene i Oslo er fordelt på tre læresteder: Handelshøyskolen BI, Oslomet og Universitetet i Oslo.

I årets to første måneder ble det gjennomført 118 samtaler hos Studentprestene. Tallene fra de samme månedene i fjor viser en økning på 22 samtaler. Planlagte samtaler som har måttet avlyses grunnet sykdom, er ikke inkludert.

Ved BI og Oslomet har det vært en dobling i antall samtaler, mens UiO har hatt en nedgang.

Lillebø har selv jobbet som studentprest ved BI i fire år, før hun i fjor høst begynte ved UiO.

Hun tror at variasjonene i tallene har bakgrunn i størrelsen på lærestedene og at studentene ikke har vært på campus.

– Det har vært et spøkelsesområde, sier hun.

Lillebø er også ny i jobben, noe hun tror er en medvirkende faktor:

– Jeg har møtt få studenter ute eller i noen sosiale samtaler. Vi sto på stand i september, og det var fantastisk fordi jeg faktisk fikk møtt studenter! Selv om det bare var å dele ut boller og kaffe og småprate.

Raddis i presteklær

Både studenter med og uten religiøs tilknytning oppsøker samtaletilbudet til Studentprestene.

– Den gruppen som vokser mest, er den som kalles for nons: de som ikke hører til noe sted, eller ikke er medlem av et trossamfunn eller livssyn, men som likevel har eksistensielle ting de ønsker å drøfte, har livssorg som alle andre eller har mistet noen. Da kommer de gjerne til oss, sier Lillebø.

Hun forteller om en studentgruppe med mye kunnskap om religion, som er åpne og lite dømmende. Hun legger også til at det kanskje har noe å gjøre med Studentprestenes rykte:

– Mange tenker jo at Studentprestene har hatt en raddis-profil opp igjennom. De har stått på i kampen for å åpne kirken for likekjønnet vigsel og sånne ting. De har vært progressive. En del har gått til Studentprestene fordi de har visst at det er et trygt sted å komme ut som LHBT+.

Tyngre tematikk

– Vi pleier å si at det viktigste vi gjør, er å samtale med studenter. Vi snakker om eksistensielle spørsmål, kjærlighetssorg, tap av mening, å komme ut av skapet, tro og tvil – alle temaer der det kan dirre litt, sier Lillebø.

Hun forteller at de opplever at tematikken som blir tatt opp under samtalene, er tyngre under krisetiden: – Det er mange studenter som strever med avsendig ensomhet, sier hun.

– Og studiemotivasjon! legger Rania Al-Nahi til. Hun er selv student og i praksis i Studentprestene. Hun studerer til en master i lederskap, etikk og samtalepraksis ved Universitetet i Oslo.

To uker inn i praksisperioden har hun allerede hatt flere samtaler med studenter.

– Studenter føler at de ikke kla-

Studentprestene i Oslo

- + Et gratis samtaletilbud for studenter og stipendiater
- + De fører ikke journal og har taushetsplikt
- + Det er mulig å benytte seg av samtalene som et engangstilbud, eller å ha flere samtaler over tid. Utenom korona har de drop-in
- + Den anonyme chat-tjenesten deres er åpen torsdager 12.00–13.00

+ Studentprestene i Oslo er ansatt av Den norske kirke

Kilde: studentprest.uio.no

rer studiehverdagen med digitalisering og plutselige nedstengninger; det blir for mye, sier Al-Nahi.

– Hva er forskjellen på dere og for eksempel SiOs psykisk helse-tilbud?

– Det blir et supplement. Vi har den eksistensielle eller religiøse kompetansen også. Vi har erfaring og kunnskap om prosesser som kan foregå for eksempel med tanke på spiritualitet og religiøsitet, forklarer Lillebø.

– Hvis du er fra en kristen-

Studenter føler at de ikke klarer studiehverdagen, med digitalisering og plutselige nedstengninger

Rania Al-Nahi, student i praksis hos Studentprestene

studentpresten under korona

konservativ bakgrunn og begynner på UiO og så begynner du å lære å tenke kritisk, kan troen din begynne å vakle litt fordi du begynner å stille spørsmål som: Er det egentlig sånn som jeg har lært?

– Da vet vi noe om hvordan det er å være i de prosessene, og kan være hos de studentene mens de finner nye veier.

Al-Nahi forteller at det er det samme med islamsk omsorgsarbeid, og at de har en holistisk tilnærming til mennesket, både psykisk og fysisk.

– Vi ser på mennesket som en helhet, og mange av de samtalene handler om selvrefleksjon og å finne veien tilbake til kjærlighet til Gud.

Hun forteller at mange føler på skam knyttet til det å tro, at de ikke har rukket å be, eller at de blir fordømt av et miljø eller familie.

– Islamsk omsorgsarbeid går ut

på å finne den rette veien sammen tilbake igjen, sier Al-Nahi.

Et bredere livssynstilbud

Lillebø forteller at Studentprestene sammen med universitetet er i gang med arbeidet for å skape et bredere livssynstilbud, der studenter kan snakke med mennesker med samtalekompetanse fra ulike religioner og livssyn.

Studenter trenger ikke besøke studentpresten på sitt eget lærested. Det er mulig at en blinderstudent oppsøker tilbudet på BI eller omvendt. Men er det lokale forskjeller på hva studentene sliter med?

– Vi har inntrykk av at det kan være mer motivasjonsproblematikk i samtalene hos presten på BI, sier Lillebø og fortsetter:

– Ensomhet er et tema som går igjen alle plassene. Ikke bare sosial ensomhet, men eksistensiell

ensomhet. «Hva er vitsen med at jeg finnes i verden?» Sånn type ensomhet som noen ganger kommer fra at man ikke ser sin mening eller finner sin plass i verden.

Det er mange studenter som strever med både eksistensiell og sosial ensomhet

Anne Anita Lillebø, ledende studentprest i Oslo

Lillebø understreker at de raskt henviser studenter til SiO dersom det viser seg at de trenger terapi

eller bør innom legen for å få en vurdering.

– SiO henviser også studenter til oss, men det må være opp til studentene selv. Vi har kapasitet, sier hun.

Trøbbel i paradiset

Ikke alle er like komfortable over skjerm, og Lillebø forteller om mange turer med studenter under den første nedstengingen i fjor vår – et tilbud de har opprettholdt, selv etter at de returnerte til kontoret.

– Men så synes vi at det er litt uverdig for dem som har det skikkelig ille å sitte i en park og gråte. Hun forteller om mer normale tider med åpen dør og studenter som stikker innom når de føler for det. Vanligvis sitter de utenfor kontoret og slår av en prat med de som stopper opp.

– Vi prøver å reklamere på Fa-

cebook, men vi har ikke så mange følgere, så vi må gønne på med dollar for å nå ut, sier hun.

Det er ikke bare skjerm som kan være et hinder for å samtale digitalt. Studenter bor ofte tett og i kollektiv med flere andre.

– Det er mange som bor i kollektiv, og det er kanskje ikke alle som tør å snakke fritt fordi det kan være veldig lytt, sier Al-Nahi.

Lillebø skyter inn:

– Sitter du i en bitteliten leilighet med kjæresten din, som også har hjemmekontor, og dere har skikkelig trøbbel i forholdet, kan du ikke sitte på Zoom og snakke med presten om det.

– Tilbyr dere parterapi?

– Ja, klart vi gjør det. Men foreløpig er det bare den ene parten som har benyttet seg av det, i hvert fall i min tid, sier Lillebø.

universitas@universitas.no

1 av 4 studenter ved UiO tar ingen studiepoeng

ARKIVFOTO: RODRIGO FREITAS

24 prosent av UiOs studenter tar ikke studiepoeng: – Ikke heldig, sier studiedirektør.

Hvor er poenget?

tekst Mylena Kifle

Høsten 2020 var det registret 26.450 studenter ved Universitetet i Oslo (UiO). Av dem tok 6461 personer ingen studiepoeng. Det er en nedgang på nesten 1000 studenter siden 2019: Da tok 7575 null studiepoeng.

– Det er selvsagt ikke heldig at mange studenter registrerer seg uten å avlegge studiepoeng, sier studiedirektør ved UiO Hanna Ekeli.

Hun forteller at masterstudenten er overrepresentert i statistikken. Det er fordi mange av dem har emner som går over to semestre. De tar dermed ingen studiepoeng det første semesteret, men får heller alle 60 poengene registrert i andre semester.

– En viss andel av studentene får ikke avlagt eksamen grunnet gyldig forfall, og en viss andel studenter består ikke eksamen. Andre har også søkt om, og fått innvilget, permisjon fra studiene, forklarer Ekeli.

Vanskelig å få tak i dem

– Det er altfor høye tall, sier leder i Studentparlamentet ved UiO Runa Fiske.

UiO har ved flere anledninger forsøkt å komme i kontakt med denne gruppen. Men det har vært vanskelig å få svar på hva som er grunnen til at de ikke tar studiepoeng, forteller Fiske.

– Noen kan ha tenkt til å fullføre, men så har det skjedd ting i livene deres som har forhindret

det. For eksempel får noen barn, opplever sykdom eller får seg jobb. Vi vet også at noen faller av underveis i semesteret, og disse må plukkes opp før de blir en del av denne statistikken, sier Fiske.

Hun legger til at det nok også er noen som registrerer seg for å få studentrabatter og andre fordeler.

UiO taper penger

Kunnskapsdepartementet gir inntekter til utdanningsinstitusjonene basert på hvor mange studiepoeng som avlegges hvert år. Konsekvensen av at over 6000 studenter ved UiO ikke tar studiepoeng, kan dermed være at universitetet går glipp av inntekter.

– Vi tar imidlertid høyde for at noen vil falle fra i løpet av studiet når vi fastsetter hvor mange studenter vi kan ta opp til de ulike studiene hvert år, sier Ekeli.

Også Fiske synes det er synd at UiO potensielt går glipp av en del penger:

– Disse pengene kunne jo for eksempel gått til satsinger og tiltak for å bedre undervisningen. En annen konsekvens kan være at disse studentene tar opp emneplasser selv om de ikke har tenkt til å benytte seg av dem, som da blir utilgjengelige for andre studenter.

Ekeli forteller at andelen studenter som ikke avlegger studiepoeng, er større blant studenter over 30 år. I tillegg er andelen studenter som ikke avlegger studiepoeng, generelt høy blant enkeltemnestudentene.

– Hva gjør dere for å unngå at

Ikke noe poeng: Hver fjerde UiO-student tar ikke studiepoeng. En konsekvens av det kan være at de tar opp emneplasser som blir utilgjengelig for andre studenter, sier Studentparlament-leder Runa Fiske.

så mange tar null studiepoeng?

– Universitetet og fakultetene har i flere år arbeidet målrettet med å forbedre gjennomføringen og redusere frafallet. Tiltakene handler om studentmottak og faglig integrering, varierte undervisnings- og læringsformer, oppfølging og veiledning underveis i studieløpet og gode vurderingsformer, svarer studiedirektøren.

Flere tar studiepoeng ved Oslomet

Ved Oslomet er det langt færre som tar null studiepoeng. Der studerer 21.905 personer, og bare 9 prosent av førsteårsstudentene i 2019 tok ingen studiepoeng.

– Oslomet har gjennom mange år jobbet for å veilede studen-

ter inn i riktige studier for de søker, og å følge dem opp underveis i studiet for at de skal finne seg til rette, sier prorektor Nina Waaler.

– Det er flere grunner til at

Disse pengene kunne jo for eksempel gått til satsinger og tiltak for å bedre undervisningen

Runa Fiske, leder i Studentparlamentet ved UiO

studenter ikke tar studiepoeng. Noe har sammenheng med studiene, andre ganger handler det om ting som skjer i livet utenom studiene.

Hun forteller at universitetet forsøker å legge til rette for at nye studenter skal komme raskt inn i sosiale og faglige fellesskap.

– Derfor jobber vi kontinuerlig med å forbedre måten vi tar imot nye studenter på, blant annet gjennom fadderordningen, mentorordninger og programmet Den gode studentopplevelsen [ulike tiltak i regi av Oslomet for bedre studietid ved universitetet, red.anm], sier Waaler.

universitas@universitas.no

Disse kjemper om å bli N

I april skal det velges ny leder for Norsk studentorganisasjon (NSO). Med rekordmange studenter som har blitt permittert, kan årets valg bli avgjørende for å gjenoppbygge studentenes tillit.

NSO-valg

tekst Alvilde Overaa
foto Kristian Trana og Hanne Jones Solfeld

Tre kandidater vil ta over roret etter nåværende NSO-leder Andreas Trohjell. Vervet innebærer å tale studentenes sak på fulltid, i et forsøk på å oppnå politikken som bestemmes av den landsdekkende studentorganisasjonen. Valget av ny leder finner sted under årets digitale landsmøte, som avholdes 22.–25. april.

For å få et bedre inntrykk av de tre kandidatene har Universitas stilt følgende fem spørsmål til hver av dem:

- *Hvorfor bør du bli den neste lederen i NSO?*
- *Hva er den viktigste studentkampen akkurat nå?*
- *Hva skiller deg fra den avtroppende lederen?*
- *Hva vil være ditt fremste mål som leder?*
- *Hva skiller deg fra motkandidatene dine?*

Daniel Hansen Masvik (25), tidligere leder i Studentparlamentet ved Universitetet i Tromsø
– *Hvorfor bør du bli den neste lederen i NSO?*

– Jeg kjenner organisasjonen: Jeg har brukt to år i sentralstyret og et år som medlemslagsleder. Jeg har hatt skoene på føttene og kjenner hvordan flere av rollene en NSO-leder skal forholde seg til. Dessuten har jeg også god kjennskap til hvordan studentene har det i distriktene utenfor Oslo.

– *Hva er den viktigste studentkampen akkurat nå?*

– Det vil være å holde Kunnskapsdepartementet ansvarlig for den økonomiske situasjonen vi er i. Jeg kommer til å nekte å godta at studentene skal måtte behøve å ta opp ytterligere lån. Hvis jeg møter Henrik Asheim [forsknings- og høyere utdanningsminister, red. anm] og jeg får spørsmål om dette, blir det et kontant nei. Det er altfor mange kjipe historier fra studenter som opplever en økonomisk krise. De trenger penger, men de vil ikke ta opp lån, og det forstår jeg svært godt. Jeg kommer derfor til å være tydelig på at lån ikke er noen løsning.

– *Hva skiller deg fra den avtroppende lederen?*

– Andreas og jeg er veldig annerledes retorisk. Han er litt mykere og fra Sørlandet, mens jeg er fra Nord-Norge, hvor vi gjerne bruker utrops-

FOTO: SIGRID ELISABETH EKREM

Ikke mer lån: Daniel Hansen Masvik (25), tidligere leder i Studentparlamentet ved UiT, vil nekte for at studentene skal måtte behøve å ta opp ytterligere lån dersom han blir valgt som ny leder.

tegn og blokkbokstaver. Andreas kom dessuten rett fra ledervervet ved UiB, mens jeg kommer rett fra studiehverdagen. Dette gjør at jeg føler den nåværende studenthverdagen litt nærmere på kroppen.

– *Hva vil være ditt fremste mål som leder?*

– Det ene er politisk, og det andre handler om det organisatoriske. Politisk ønsker jeg å få en regjeringserklæring etter stortingsvalget i høst som osrer studentpolitisk gjennomslag. Organisatorisk er NSO rimelig svekket etter et år med korona, og jeg ønsker å gjenoppbygge organisasjonen ved å få til flere fysiske møteplasser.

– *Hva skiller deg fra motkandidatene dine?*

– Jeg mener at jeg har retorikken som får øyenbrynene til å heve seg, at folk spisser ørene og retter seg opp i ryggen. Jeg vil gjøre det klinkende klart at når jeg kommer i lederstolen, så er det ikke noen mellomløsninger. Det tror jeg at jeg kommer til å være best på, og det er ingen kandidat som kommer til å slå meg på det.

Norges mektigste student

Tuva Todnem Lund (24), leder for studenttinget ved NMBU

– Hvorfor bør du bli den neste lederen i NSO?

– Fordi jeg vet hvor viktig det er å lytte til studentstemmen. Selv har jeg sittet som studentleder i et år med pandemi og fått innspill fra studenter som sliter økonomisk eller som ikke får fullført gradene sine. I arbeidet med å hjelpe studenter i en vanskelig økonomisk situasjon har en gjeng pamper i NSO synset over hva studentene trenger. Jeg kommer til å lytte til mine medstudenter og de tillitsvalgte som hører om alle de problemene som eksisterer på deres utdanningsinstitusjon, slik at vi sammen kan finne de løsningene som trengs.

NSOs ledelse har blitt forelagt påstanden om at de har «synset over hva studentene trenger», men ønsket ikke å kommentere.

– Hva er den viktigste studentkampen akkurat nå?

– Jeg sitter nå som studentleder for et hav av studenter som har fått stengt lesesaler og som ikke får fullført masteroppgavene sine. Likevel må jeg si at studiestøtten er den viktigste studentkampen.

Mål-

settin-

gen er en

økning i stu-

diestøtten på rundt

26.000 kroner i året per

student. Dette målet handler om

at en student skal kunne bruke hele dagen på å studere uten å være avhengig av deltidsjobber for å kunne klare seg økonomisk.

– Hva skiller deg fra den avtroppende lederen?

– Jeg mener vi må være enda tydeligere og tøffere i kommunikasjonen enn tidligere. Med meg bak rattet vil NSO melde seg på debatten om alle temaer som påvirker studenthverdagen. Vi skal være tett på studentene og snakke om og sette lys på sakene som berører dem i hele Norge. Dette vil vi få til gjennom tettere dialog med studentledere i hele landet.

– Hva vil være ditt fremste mål som leder?

– Alle studenter skal føle at NSO snakker deres sak. At det er noen som står opp for dem, og dermed føle en tilhørighet til NSO.

– Hva skiller deg fra motkandidatene dine?

– Jeg ser verdien i å ha dialog med landets tillitsvalgte. Grunnen til at jeg sier dette, er fordi det er de tillitsvalgte som får høre de lokale historiene. Vi må ha så mange kontaktpunkter som mulig, slik at vi får løftet opp stemmene fra studentmassene over hele landet. NSO har i år arrangert møter med medlemslagene sine, men jeg mener det ikke holder å ha sporadiske møter hvor stemmene ikke blir tatt på alvor. Det må være en gjensidig dialog både medlemslagene og NSO blir bedre av. Det er jeg den rette til å gjøre.

Veien til gjennomslag: Jonas Økland (22), velferds- og likestillingsansvarlig i NSO, ønsker å jobbe mer målrettet med mediene for å få gjennomslag for studentsakene.

Jonas Økland (22), velferds- og likestillingsansvarlig i NSO

– Hvorfor bør du bli den neste lederen i NSO?

– Gjennom erfaring fra blant annet arbeidsutvalget [NSOs tillitsvalgte ledelse, red.anm.] har jeg fått god tid til å opparbeide meg tanker om hvordan NSO burde bli ledet. Med bakgrunn fra organisasjonen vet jeg også hvordan vi kan få mest mulig nytte av medlemslagene og omvendt. Jeg har dessuten interessen og engasjementet til å tale studentenes sak et år til.

– Hva er den viktigste studentkampen akkurat nå?

– Korona vil være den viktigste saken ettersom studentene har en krevende tid på vei ut av pandemien. Studiebarometeret og andre undersøkelser viser for eksempel at ni av ti studenter savner sosialt miljø. Dette er kanskje den største studentsaken akkurat nå. Samtidig mener jeg også at en økt studiestøtte er essensielt. Sistnevnte er viktig i år fordi det er stortingsvalg til høsten, og fordi koronakrisen har påvirket økonomien til studentene i svært negativ retning.

– Hva skiller deg fra den avtroppende lederen?

– Det som skiller oss mest, er at jeg har et ønske om å jobbe målrettet med mediene og bruke dem på en spissere måte, hvor NSO flagger saker som studentene kan få noe igjen for. Jeg har også et ønske om å inkludere medlemslagene i større grad enn tidligere. Dette vil være viktig for at NSO skal komme seg styrket ut av krisen.

– Hva vil være ditt fremste mål som leder?

– At NSO skal være så inkluderende som mulig, stimulere til samarbeid og medvirkning og fremheve lobbysiden av organisasjonen. Vi skal være fremst i pannen til politikerne som blir valgt i september. I tillegg skal vi bruke hele NSO og optimalisere bruken av alle delene: medlemslagene, styret til NSO og de faglige komiteene.

– Hva skiller deg fra motkandidatene dine?

– Erfaringen min fra arbeidsutvalget skiller meg fra motkandidatene. I tillegg har jeg opparbeidet meg konkrete tanker om hva NSO kan gjøre dersom jeg bli den neste lederen. Jeg har god forståelse for hvordan organisasjonen jobber, og tror at jeg har gode forutsetninger til å videreføre det positive som blir gjort i organisasjonen, men også forbedre svakhetene.

Jonas Økland sitter i Universitas' styre.

universitas@universitas.no

Kampsak: Tuva Todnem Lund (24), leder i Studenttinget ved NMBU, mener studiestøtten er den viktigste studentsaken.

KLIMA

klimatekonom: **Joachim Waade Nessemø**
joawaa@gmail.com 926 23 783

KRITISERER REGJERINGEN FOR Å ØKE STUDENTMOBILITETEN UTEN Å SATSE PÅ GRØNNE REISER:

— Dobbeltmoralsk

Studentpartiet Grønn liste mener regjeringen fører en motstridende politikk som ikke gir mening fra et bærekraftsperspektiv.

Klimaavtrykk

tekst Peter Mork
foto Kristian Trana

Etter stortingsmeldingen der det ble kunngjort at regjeringen vil øke antallet utvekslingsstudenter, hevdet Roy Steffensen (Frp) at det var dobbeltmoralsk. Det skapte uenighet rundt hvorvidt studenter får fritak fra klimadugnaden, når de blir oppfordret til å fly ut i den store verden. Også ifølge Grønn liste (GL) ved Universitetet i Oslo er regjeringens politikk sprikende, men av andre grunner.

– Regjeringen satser på klima og sier de vil øke studentmobiliteten, men samtidig gjør de ingenting for å legge til rette for at studenter skal kunne reise miljøvennlig med tog og buss. Det er dobbeltmoralsk, sier Julianne Grovehagen, leder i GL.

Jeg tror mange studenter ville valgt tog eller buss hvis det var billig og enkelt

Julianne Grovehagen, leder i GL

Kronglete klimavennlig vei

Veien til kontinentet er langtekkelig og broket. Det har alle som har forsøkt å reise dit med tog, fått erfare. For en som setter pris på omveier og venting på peronger, er det spennende, men for en student med lavt budsjett og mindre tid er det bare til bry.

– Jeg tror mange studenter ville valgt tog eller buss hvis det var billig og enkelt, sier Grovehagen.

– På åttitallet var man superambisiøs med togplanene. Det har forfalt helt.

Hun mener likevel at Steffensens argument om at studenter slipper unna klimadugnaden,

er dårlig. Klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn (V) svarte blant annet med at han ikke vil moralisere over fly, og pekte på at studenter, som andre, betaler flypassasjeravgift for reiser fra Norge og kvotepris for flyreiser internt i EU.

– Det er bra at Rotevatn påpeker at han ikke moraliserer, for regjeringen svikter på alternativ kollektivtransport når de subsidierer flyvning med taxfree og gir krisepakker til flyselskaper, fortsetter Grovehagen og legger til at man ikke trenger å dra helt til Australia for å få et godt utvekslingsopphold. Söta bror i øst er også bra.

Grønn tilrettelegging

Grovehagen og GL mener regjeringen har noe å lære av universitets- og høyskolesektoren.

– De vil gjøre det enklere å velge miljøvennlig når man skal reise på utveksling. Det ser vi gjennom prosjekter som for eksempel Circle U [europeisk universitetsallianse, [journ.anm](#)]. Så hvorfor er regjeringen så treig med å respondere? spør Grovehagen.

Talsperson Hulda Holtvedt i Grønn ungdom er positiv til satsingen på studentmobilitet, som går under navnet «En verden av muligheter», men er enig med GL i at regjeringen ikke gjør nok for grønn tilrettelegging.

– EU og Sverige jobber for bedre nattogforbindelser. Dette burde den norske regjeringen bidra i. Det burde være mulig å ta nattog til Tyskland og Frankrike, sier hun på telefon til Universitas.

Hun understreker også at man burde øke prisene på å fly, samtidig med at man senker prisen på togbilletter og gjør det enklere å reise langt med tog.

I en e-post til Universitas trekker samferdselsminister Knut Arild Hareide (KrF) frem at den nåværende regjeringen

Grønne skinner: Julianne Grovehagen, leder i Grønn liste, savner større satsing på alternativer til fly.

har gjort mye for å gi jernbanesatsingen et løft.

– Jernbanen bygges ut på et nivå som du må tilbake til rarlartiden for over hundre år siden for å finne maken til, skriver han, men legger til:

– Jeg skjønner at ungdommen ønsker seg et enda bedre tilbud her og nå. Det ønsker jeg også. Men det tar også tid, særlig å

bygge nye toglinjer og nye baner.

Han påpeker også at de har ambisjoner når det gjelder tog-samarbeid med utlandet.

– Regjeringen har fremmet forslag i Stortinget om å knytte Norge tettere til det europeiske jernbanesamarbeidet, men der har blant andre MDG og SV satt seg imot. Det er synd, for vi mener at jernbanen i Norge og resten

av Europa må være tett integrert. Jernbanemyndighetene samarbeider også med nordiske og europeiske land for å se på mulighetene for bedre togforbindelser mot Europa, skriver Hareide.

Teologene flyr mest

ARKIVFOTO: GINA GRIEG RIISNÆS

Grønne piloter: I 2019 sto Kjerstin Aukrust, Jon Haarberg og Anne Birgitte Rønning bak oppropet «For en halvering av klimagassutslipp fra flyreiser ved UiO». Nå skal detaljert rapport gjøre det lettere å jobbe konkret med å redusere flyreiser.

Matnat fløy 500 ganger rundt jorda i 2019, mens Teologisk fakultet fløy mest. Dette viser UiOs flyregnskap.

Klimaavtrykk

tekst Peter Mork

Tallene for flyreisene til ansatte ved Universitetet i Oslo (UiO) fordelt på fakultetsnivå ble fremlagt i en rapport til universitetsstyret i fjor høst.

– Det er egentlig bare ett poeng med en sånn liste, og det er at vi skal få ned utslippene, sier UiO-rektor Svein Stølen.

– Da må man fordele det på enhetene, slik at de vet hva de har å gå på.

Rapporten viste at Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (MN) reiste desidert lengst i 2019, med 20.104.832 kilometer. Det tilsvarer mer enn 500 ganger rundt Jorden. Som

et stort fakultet er det naturlig at MN tilbakelegger flest kilometer totalt hvert år, men de har likevel ikke redusert antall kilometer per årsverk.

Morten Dæhlen, dekan ved MN, sier at de har hatt holdningskampanjer rettet mot bruk av fly på reise og for at ansatte skal gjøre miljøvennlige valg. Han tror dette vil vises over tid, særlig med erfaringene fra pandemien. At de ikke har hatt nedgang i antall flydde kilometer, kan muligens knyttes til at fakultetet har vokst mye de siste årene, mener Dæhlen.

Tallenes tale

I antall kilometer reist på antall årsverk blir MN forbiglydd av Det juridiske, Det humanistiske

(HF) og Det teologiske fakultet (TF). TF flyr flest kilometer per årsverk, med over 23.000 kilometer, litt mer enn 11.000 kilometer lengre enn MN. Det tilsvarer at en ansatt flyr tre ganger frem og tilbake til Bergen i måneden.

TF-dekan Aud V. Tønnessen svarer at kilometertallet per årsverk drives opp av reiser gjennomført av eksterne som er finansiert gjennom fakultetet. Når dette tallet deles på færre ansatte enn for større fakulteter, blir tallet høyere og ikke helt sammenlignbart.

– Under halvparten av antallet reiste kilometer registrert ved TF er gjennomført av våre egne ansatte. Samtidig ser vi at vi selv med denne justeringen ligger vi relativt høyt sammenlignet med noen av de andre fakultetene, sier Tønnessen til Universitas.

– Våre fagmiljøer er blant de fremste på sine felt på verdensbasis, og internasjonalt samarbeid

med tilhørende reisevirksomhet er både en helt nødvendig og naturlig del av virksomheten, sier hun.

Ved fakultetet stiller de seg bak UiOs mål om kutt. Effekten av pandemien vil nok bli lavere reisevirksomhet i fremtiden, men Tønnessen understreker at mye av reisevirksomheten er nødvendig.

Positive

Anne Birgitte Rønning, professor i allmenn litteraturvitenskap ved HF, var blant dem som sto bak oppropet for halvering av klimagassutslipp fra flyreiser ved UiO. Hun tror statistikken viser en effekt av oppmerksomheten som ble satt på fly i 2019, og at mange har prøvd å redusere antall flyreiser siden da.

Hennes eget fakultet reduserte sitt antall kilometer per årsverk fra 15.534 til 14.325. Enhetene under universitetets styre reduserte antall kilometer per

årsverk fra rundt 38.535 kilometer til 26.361. Det er en nedgang på 31,5 prosent.

Tidligere har Studentparlamentet ved UiO vedtatt at UiOs flyreiseutslipp skal reduseres med 70 prosent fra 2019-nivå innen 2026. Benedikte Espeland, miljøansvarlig i Studentparlamentet og studentrepresentant i universitetsstyret, mener at tallene for 2018 og 2019 generelt er altfor høye. Hun er likevel positiv til at målene for kutt er innenfor rekkevidde.

– Den siste tiden har blant annet vist hva man kan oppnå gjennom bruk av digitale verktøy. Det er likevel ikke ønskelig at studenter og ansatte kun har møter digitalt, men det må legges til rette for at de benytter miljøvennlige transportmidler ved reiser til fysiske møter eller seminarer, sier hun.

KULTUR

kulturredaktør: **Fride Selnes Jensen**
fride.jensen@gmail.com 986 44 292

#INSPIRERENDE #STUDENT

#GJØR

#SUKSESS
#SUKSESS
#SUKSESS
#SUKSESS

Fersk: Mats Andersen (20) var nesten aldri på sosiale medier før han startet instagramkontoen Affirmasjoner. Nå er det jobben hans.

Han blir hentet inn som foredragsholder og intervjuet av Vice, men til vanlig studerer han arabisk ved UiO. Møt studenten bak instagramkontoen som nådde over 100.000 følgere på to måneder.

Instagram

tekst Ingrid Elida Karo Johansen
foto Sindre Deschington

– Da kontoen eksploderte, var det ganske sykt den første uken, men nå er jeg vant til alt. Man blir ganske nummen av sosiale medier, sier Mats Andersen (20) idet han blar gjennom instagramfeeden sin.

En like, to likes, tusen likes. Det strømmer inn. Det tikker inn en ny melding: «I love you!» Og det tikker inn en til. Denne gangen fra Instagram selv: «We would like to promote you! What can be do to make your business grow?»

Andersen fortsetter å bla nedover, men

klarer ikke å bla i takt med alt som strømmer inn.

Sjokkeffekt

På en vanlig dag våkner Andersen opp til forelesning på Zoom, hvor han blir værende «så lenge han gidder». Deretter tar han seg en tur ut, ofte på den lokale kafeen i Torggata, Café Provence, for å få inspirasjon til sitt neste instagrampost. Kveldene bruker han ved pulten i studentkollektivet, der han sitter til han har ti nyredigerte bilder med tekst.

Men når man blar gjennom instagramkontoen, er det lite som tilsier at den tilhører Blindern-studenten. Navnet Mats Andersen står ikke et eneste sted, og han har heller ingen bilder av seg selv. Før dette møtet er det kun ved noen direktestrømminger i mørket, iført solbriller og caps, at han har brutt med sitt anonyme image.

– Hadde jeg lagt ut bilder av meg selv i hytt og pine, hadde det ikke vært sunt for verken meg eller andre. Egoet mitt er allerede på et klimaks nå for tiden, sier Mats Andersen over lyden av en gravemaskin som dunder i bakgrunnen.

Vi er i Torggata. Ingen kafeer er åpne, men i en sidegate finner vi likevel noen

spinkle kaféstoler som en kafé-eier kanskje har glemt å ta inn. Gata er nærmest en byggeplass der vi omgis av store containere, gjerder og gravemaskiner som river hull i bakken. Og her sitter vi. Man *tager hvad man haver*, er det ikke det de sier?

Folk kan le av meg og kalle meg en «meme artist», men faktum er at jeg får frem ganske mange sterke reaksjoner hos mennesker

Mats Andersen

Og det Mats Andersen *haver*, er en instagramkonto med mer enn 140.000 følgere. Han har blitt intervjuet av magasinet Vice og holdt digitale foredrag for studenter ved

universiteter i USA som ønsker hans oppskrift på suksess. Han har blitt kontaktet av Instagram som ønsker å promotere ham, og ikke minst selger han sin egen merch. Det er kanskje ikke så rart at egoet hans er på topp om dagen.

Det hele startet en dag i oktober, da han lagde den norske instagramprofilen Affirmasjoner. Den spredte seg raskt i lille Norge.

– Men sjokkeeffekten dabbet ganske kjapt av, og jeg bestemte meg derfor for å lage en engelsk versjon av brukeren for å nå ut til flere. Det norske språket er jo veldig begrenset, sier Andersen.

I januar i år opprettet han derfor brukeren Affirmations. Brukeren fikk raskt internasjonal oppmerksomhet, og mer enn 100.000 følgere på under to måneder.

– En intellektuell lek

«Daily Refill of Positive #Affirmations, #Inspiring #Quotes for the Heart», står det i bioen til instagramkontoen. Postene er preget av tekster som «I can lead a new life», «I am happy soul» og «Simple living satisfies me», sammen med en rekke emneknagger og emoji. Tekstene er satt sammen med bilder av for eksempel kjendiser, limousiner

og høye skyskrapere, og redigert på en måte så de fremstår som det Andersen selv omtaler som «dårlig internettkvalitet».

Blar man gjennom kommentarfeltet, er meningene delte om hvorvidt Andersen er seriøs eller ikke med postene sine. Noen mener man kan endre livet sitt ved å gjenta affirmasjonene, mens andre mener Andersen latterliggjør nettopp det konseptet.

– Kanskje er det dét som er litt av spenningen og drivkraften i det hele. Folk klarer ikke å bestemme seg for hvorvidt det er på kødd eller ekte, så jeg tror det er en av grunnene til at bildene er så populære, sier Andersen.

Han forteller videre at flere sender meldinger der de sier at bildene og tekstene hans har gjort at de føler seg bedre eller har fått drømmejobben.

– De tillegger disse bildene en slags karakteristikk som etter min mening ikke er forankret i virkeligheten. Jeg tror ikke på noe

«affirmations to help the universe». Disse bildene kan ikke hjelpe deg med å få jobb, liksom, sier han og ler.

– Så det er bare tull?

– Nei, det er på ekte, det kan jeg si. Jeg skriver ikke noe jeg ikke mener, og alt skal være positivt. Det er veldig viktig for meg, sier Andersen.

Men han legger også til at han kan se hvor denne oppfatningen kommer fra.

– Mange tolker det jo som en slags satirisk reaksjon på det vi kaller «toxic positivity», sier han og fortsetter:

– Men på sitt beste er instagramkontoen en slags intellektuell lek jeg har med publikum.

– Hva mener du med intellektuell lek?

– Jeg spiller jo på mye temaer og troper i det moderne samfunnet. Så jeg liker veldig godt når folk ser at det er en tydelig slags

samfunnskritisk undertone i noen av bildene.

«I am big money»

– Når folk spør meg: «What's the problem with society that you have so much against?», da svarer jeg penger. Penger er det store problemet, sier Andersen.

Ifølge ham tenker mange altfor mye på penger og på at det er den eneste veien til lykke. Selv lever han et veldig enkelt liv, forteller han og plukker opp mobilen. Han blar kjapt gjennom instagramkontoen og viser oss en av de siste postene sine. «I

am big money», «I am big data» og «Wealth is more than just having money» står det. Men han nekter likevel for at bildene er politisk motivert.

– Jeg er bare interessert i å fange tiden vi lever i, fange øyeblikket, fange tidsånden, ikke sant, forklarer han.

– Folk kan le av meg og

kalle meg en «meme artist», men faktum er at jeg får frem ganske mange sterke reaksjoner hos mennesker. Det er det kunst gjør.

Inspirasjonen kom etter at han leste romanen «Kartet og terrenget» av Michel Houellebecq. Hovedpersonen oppdages først som fotograf, men blir etter hvert kjent som en av verdens mest vellykkede malere, både kunstnerisk og kommersielt.

– Boken inspirerte meg til å gjøre noe av kunstnerisk kvalitet. Men jeg kan ikke male, jeg kan ikke tegne. Jeg er ikke noe flink på de tingene, men jeg kan sannelig redigere bilder, sier han lattermildt.

Han synes det er rart at ikke flere kunstnere har grepet muligheten til å tilpasse kunsten sosiale medier, særlig nå under koronapandemien, da folk har enda mer tid til å være på mobilen enn før. Han mener det kun er snakk om tid før galleriene

Dårlig kvalitet:

Andersen inspireres av ti år gamle Tumblr-bilder med dårlig kvalitet og positive sitater. – De bildene har gått gjennom tusenvis av delinger, slik at oppløsningen bare har blitt verre og verre. Men teksten står der fortsatt, like stolt. Det er så ekte.

affirmations
YES YES YES

21 431 likerklukk

affirmations 🐾 Like to Affirm 🐾

🥳 I LOVE WEDNESDAYS!

som institusjoner dør ut, og kastet seg også selv på den økende trenden med kryptokunst, eller NFT, som er kunst som lages og selges digitalt.

– Det finnes ingen aspekter ved NFT som jeg er i stand til å forstå. Verken etisk eller teknisk. Men sannelig sier jeg deg ... det ser sånn ut, svarer Andersen på spørsmål om han nå også er kryptokunstner.

Han forteller senere at han brukte 200 dollar på å lage en NFT, men at han angret seg raskt og slettet den bare en time etter publisering.

– Men snart vil alle se at dette her er fremtiden, at det å stå og male bilder ikke er noe lenger, sier Andersen.

– Selv har jeg stor respekt for kunstnere som maler med olje, men folk vil ha et bilde som ser bra ut på instagram, ikke et som ser bra ut i et galleri.

– Folk vil ha rask og effektiv stimuli. De vil ha det nå, *instant*, ikke sant, *instagram*. Tiden går, tik tok, *tiktok*, og de vil ha det øyeblikkelig, *snap*, sier han og knipser raskt med fingrene.

Aldri gått i egen merch

Mats Andersen forteller at han aldri har brukt en krone på promotering av kontoen, fordi det skjer av seg selv. Dette mener han er fordi folk hyppig deler postene hans, fordi «de ser bra ut på stories», men også på grunn av t-skjorter, plakater og annet merch han selger.

Selv har han imidlertid aldri gått i sin egen merch. Når han møter Universitas, er han heller kledd i en matt skinnjakke og jeans med batikkmønster, for ikke å glemme signaturen: knallsvarte solbriller og caps.

– Folk vil ha disse klærne, og jeg skjønner ikke hvorfor. Jeg synes ikke de ser spesielt bra ut, så jeg kunne aldri gått med dem, sier han og peker demonstrativt på sine egne klær.

Og selv om det ligger penger i både merch-salg og eventuell kryptokunst, har Andersen aldri vurdert å avslutte studiet ved UiO.

– Jeg vil jo ha tarifflønn og pensjon, jeg også, så jeg må bare fortsette å studere, sier han og ler.

Fortid som black metal-vokalist

I en bisetning nevner Andersen at han tidligere har vært vokalist i black metal-bandet «Todesking», tysk for «dødskongen». Et kjapt Youtube-søk viser Andersen iført skinnvest og svart øyesminke, skrikende under den tyske musikkfestivalen Wacken.

Det er den største heavy metal-festivalen i verden, med nærmere 100.000 besøkende hvert år.

– Det er et annet kapittel av livet mitt, sier han lattermildt og fortsetter:

– Men jeg lærte veldig mye de årene i bandet, spesielt om presentasjon. Black metal er ikke bare

Mats Andersen

musikk, men også et uttrykk.

På samme måte som bandet tenkte gjennom hver minste detalj og klesplagg i sitt musikkuttrykk, forteller Andersen at ikke en eneste emoji på instagramkontoen er tilfeldig.

– Men når alt kommer til alt, så er jeg bare en som bruker veldig mye tid på sosiale medier.

Den lave solen legger seg lett på de strake bygningene i Torggata, og Mats Andersen må tilbake til pulten for å redigere bilder til dagens instagrampost. Idet han reiser seg, tikker det inn en ny melding på telefonen hans: «Addison Rae just reposted your story.» Addison Rae har 37 millioner følgere.

kultur@universitas.no

Internettestetikk: Andersen forteller at han blåser opp bildene, strekker dem ut og presser dem sammen. – Det gir en utstråling som er veldig fremmed og rar, litt sånn internettestetikk.

DEBATT

debattredaktør: **Aksel Rogstad**
debatt@universitas.no 988 05 815

KJØR DEBATT Hete tips om debatter i andre redaksjoner

5 utrolige jobbintervjutriks!

Unikum vier sin nyligste utgave til det evige karrierkjøret som venter etter avlagt eksamen, og Mattias Johannessøn byr på sine beste og dyreste råd om «ting du ikke bør gjøre på arbeidsintervju». Med sitt usannsynlig gode kildenettverk i arbeidslivets møterom deler han de mest ettertraktede hemmelighetene med Agder-studentene. Som: «Ikke møt opp for sent.»

Man skulle tro Kontor-Tore lot seg sjarmere av den selv sikre ungfolen som kommer spradende inn *fashionably late*,

men så feil kan man altså ta. Vår insider kan også melde at man under ingen omstendigheter bør snakke om lønn på intervjuet. Eller det vil si: «Dette er et tips som er veldig fleksibelt, da dette er noe hver enkelt av oss må vurdere om vi ønsker å gjøre på et arbeidsintervju.»

Det var akkurat det jeg var ute etter: et veldig fleksibelt tips som kanskje eller kanskje ikke hjelper meg med å lande drømmejobben.

Jeg vil våkne til en klassisk verden

«[V]år generasjon ville vært tjent med en renessanse for ikke bare poesi – men *klassisk poesi*», skriver Carl Korsnes, redaktør i det kulturkonserverative tidsskriftet Sivilisasjonen, i lanseringen av det han selv mener er «Norges viktigste» diktkonkurranse. I en tid dominert av «virussekremsel» og isolasjon skal lyrikken – den ekte, den som har rim og rytme, i motsetning til «denne modernistiske poesien» – være kraftkuren til å «lindre ensomheten».

Bidragene skal vurderes av «[e]n jury Aristoteles ville vært fornøyd med», ifølge

Korsnes. «Norsk kulturliv er i altfor stor grad preget av synsing og utdelinger basert på kjennskap og vennskap», står det videre. Her vil derimot vinneren hylles for sin unektelig store dikterkunst – og den heldige premieres med «en filmatisert opplesning og publisering av vinnerdiktet».

Det er godt noen tar på seg jobben med å frelse oss fra vår kulturelle mørketid; jeg kan allerede føle energien sive ut fra hyllene med Homer.

Ukas tvitringer:

jørgen @_artvandelayvind
Jeg skjønnte først at harrypotterifiseringen av samfunnet hadde gått for langt da jeg satt på universitetet og lærte trolleformelen «inventio dispositio elocutio memoria actio» av exfac-foreleseren

Og hva er egentlig greia med at kjemistudentene får alle de kule formelene?

Jontybegood @Jontybegood
Drikke øl mens man pisser

Jeg har lest «pilsiss» feil hele livet.

chrnum @chrnum
«Alltid en wiener for en tier». Det var det dem sa. Men så stoppa dem! Nå må vi ut med tjue, sier dem, dobbelt så mye som en tier. Hvorfor? Hvorfor dette sviket? Mitt navn er Tor-Erling Thømt Ruud, og dette er Krimpodden

Rikdommen samles på færre og færre hender, pølsene rives fra proletarets sulteforede fingre.

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas? Send innlegget ditt på e-post til **debatt@universitas.no**

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2500 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

UiO, vi er ikke sinte. Vi er bare veldig, veldig skuffet

Studentfrivillighet

Marius Torsvoll, leder i Kjellerpubnettverket ved UiO
Magda Thomsen, direktør i Det norske studentersamfund
Ragnhild Bjørkum Vassbotn, styreleder i Det norske studentersamfund

Etter Oslo kommunes pressekonferanse og regjeringens redegjørelse om smitteverntiltak for Viken mandag 15. mars var det ingenting som tilsa en ny stenging av campus i Oslo. Mange studenter ble derfor veldig overrasket da det tikket inn en e-post fra UiO-rektor Svein Stølen rundt 23.00 samme kveld. Samtidig hadde nyheten om stenging allere vært ute i Khrono i en god time.

Verken Studentparlamentet ved UiO, Velferdstinget, Det norske studentersamfund, studentforeningsnettverkene eller studentene selv fikk noen informasjon fra universitetet om hvorfor, bare hva. Ei heller fikk noen studentrepresentanter eller studentorganisasjoner forvarsel om stengingen. Dette har Stølen i etterkant beklaget, men dessverre er ikke dette et engangstilfelle, men heller noe som har blitt typisk for universitetet det siste halvåret.

Konsekvensene av dette er ganske åpenbare: Studenter og frivilliges tillit blir tynnslett, frustrasjonen ovenfor autoritetene forsterket og studentenes psykiske helse forverret. Løsningen er overraskende enkel: Kommuniser med oss! Vi aksepterer det meste så lenge det kommuniseres på en fornuftig måte, og så lenge vi har muligheten til å få sagt vår egen mening før

den endelige beslutningen tas.

Konsekvensene av å slite på de frivillige foreningenes tillit til UiO kan bli langvarige og kjipe for UiO og for Oslo som studentby. Tilhørighet til studiestedet skapes ikke på lesesalen, ei heller gjennom digitale arrangementer eller lange forelesninger. Tilhørigheten skapes i alt det som skjer rundt: gjennom kaffepausen du tar på kjellerpuben på fakultetet ditt, pilsen du tar på Chateau Neuf etter en lang dag på lesesalen, eller gjennom aktiviteter i akkurat din favorittforening!

Dør studentfrivilligheten ut, dør også campus sakte, men sikkert

Man kan kanskje lure på om det er informasjonsflyt generelt som er problemet her – at ingen snakker sammen – men slik er det ikke. Grunnen til at vi kan skrive det som skrives her, er nettopp fordi representantene i studentkulturen snakker sammen! Vi prøver stadig å få kontakt med UiO, men det har endt opp å oppleves som en monolog opp mot et system som ikke tar konsekvensen av manglende informasjon ut til oss på alvor. Fortsetter denne praksisen, er det usikkert hvordan fremtidens campus kommer til å se ut – dør studentfrivilligheten ut, dør også campus sakte, men sikkert. Hvis universitetet ønsker et levende og berikende campus, må de som skaper dette tilbudet, bli tatt med i dialogen.

Vi ber ikke om carte blanche, vi ber ikke om å gjøre noe som er i strid med kommunens bestemmelser, eller å betvile universitetets egne vurderinger. Vi ber bare om å bli hørt, vi ber om en stemme, og vi ber om å få vite hva som skjer.

debatt@universitas.no

Ukas sitat:

Det er jo litt artig, det som har kommet ut av denne pandemien

NTNU-student Erika Adolfsen (22) byr på et skråblikk av det vel spenstige slaget.

Loven er ikke tilpasset sirkulærøkonomien

UiO-møbler

John Skogen, direktør i Eiendomsavdelingen ved UiO

Lederen i Grønn liste, Julianne Sørflaten Grovehaugen, spør i Universitas 18. mars hvorfor studentene ikke kan få brukte møbler fra UiO som erstatning for stengte lesesaler. Jeg har stor forståelse for at stengte lesesaler skaper frustrasjon, og for ønsket om å gjenbruke møbler UiO ikke lenger trenger. Som statlig virksomhet må imidlertid UiO følge lovverket. Slik lovverket er i dag, har vi ikke lov til gi bort møbler til studenter og ansatte.

Alle enhetene ved UiO eier sine egne møbler. For å bistå enhetene til å kaste færre møbler ved flytting og oppussing og sørge for at UiO reduserer avfallsmengden sin, har Eiendomsavdelingen lagt til rette for økt gjenbruk ved å samle møbler som kan gjenbrukes. Slik kan andre enheter og prosjekter gjenbruke dem i stedet for å kjøpe nytt. Dessverre er det slik at de fleste møblene som blir til overs, er store, klumpete pulter og bokhyller, møbler som ikke passer inn i nye kontorlokaler – eller på en studenthybel, for den saks skyld. I tillegg er det dessverre slik at kostnadene for å demontere og redesigne disse møblene i dag er såpass mye høyere enn å kjøpe nytt. Det er ikke gjenomførbart med de budsjettene vi har.

Slik lovverket er i dag, har vi ikke lov til gi bort møbler til studenter og ansatte

Vi gjenbraker så mye møbler som mulig når vi pusser opp eller ommøblerer. Dette kommer både miljøet og studenter på campus til gode, som når vi skaper nye, moderne læringsentre, eller da vi åpnet Union Blindern i Frederikkebygningen. Union Blindern ble møblert med restaurerte gjenbruksmøbler da det ble rehabilitert i 2020. Det viser noe av arbeidet vi gjør med gjenbruk av møbler, men jeg skjønner at det er en mager trøst når hjemmeundervisningssituasjonen er der skoen trykker.

Lowerket som gjelder i dag, Instruks for utrantering, kassasjon og avhending av materiell og fast eiendom som tilhører staten, er fra 1993. Det er ikke tilpasset dagens fokus på sirkulærøkonomi. Direktoratet for forvaltning og økonomistyring har etablert et nettverk som skal gi innspill til en bedre ordning. Nettverket hadde sitt første møte denne uken. Vi skal følge nøye med på dette arbeidet, og tilpasse ordningene våre hvis det blir mulig.

En mer omfattende gjenbruksordning vil kreve store ressurser, folk som jobber der, IT-system og transport. Disse ressursene har vi ikke i våre budsjetter, men hvis det skulle bli aktuelt, håper jeg studentene blir med og finner en løsning.

debatt@universitas.no

FORSKERINTERVJUET

ILLUSTRASJON: HENRIK FOLLESØ EGELAND/PRESSEFOTO

Nostradamus: Jørgen Bølstad, førsteamanuensis i statsvitenskap ved UiO, skuer inn i fremtiden med en spåkule bygget av valgdata og regnestykker.

Politikk man kan regne med

Storingsvalget er ennå langt unna, men med litt mattemagi kan man kanskje si noe om utfallet allerede.

Valgforskning

tekst Aksel Rogstad

Kan man spå om fremtiden? Med en slags matematisk krystallkule kan man i hvert fall prøve. Og en slik krystallkule har Jørgen Bølstad, førsteamanuensis i statsvitenskap ved Universitetet i Oslo, plassert i utstillingsvinduet. På nettsiden estimite.com anslår en statistikkmodell sannsynlighetene for hvem som vinner Storingsvalget til høsten – mange måneder før en eneste stemme er lagt i urnene. Med et lass meningsmålinger og data om tidligere valg å lene seg på mener modellen at den sittende regjeringen har rundt fem prosents sjanse for å vinne gjenvalg, når denne avisen går i trykken onsdag kveld.

– Tall fra meningsmålinger har mye tilfeldig variasjon. Poenget med å bygge en slik modell er å få brukt de tilgjengelige dataene til å komme opp med mer pålitelige tall, sier Bølstad.

Arbeidet er inspirert av amerikanske dataanalytikere som i mange år har bygget lignende modeller for president- og kongressvalg. Tanken er at enkeltmålinger inneholder statistisk «støy». Ved å kombinere tall fra mange andre meningsmålinger med antagelser om hva slags faktorer som påvirker tallene i fremtiden, kan man filtrere vekk mye av denne støyen og angi hvilke valgutfall som er mer og mindre sannsynlige.

Tall til folket

– Mange som har jobbet med meningsmålinger tidligere, har bare kommet med det jeg vil kalle rene oppsummeringer, altså regnet ut gjennomsnitt uten at vi helt vet hva disse betyr, sier Bølstad.

Han peker på at meningsmålinger hver for seg kan være av varierende metodisk kvalitet og ha små eller store utvalg av respondenter, og at man ved å henge seg opp i enkeltmålinger ikke identifiserer de underliggende trendene man er ute etter.

For slik meningsmålinger gjerne fremstilles i medieomtaler, er ikke nødvendigvis på den mest holdbare måten, ifølge Bølstad. Mediehusene, som ofte har finansiert undersøkelsen selv, har en interesse av å lese spennende narrativer ut av endringer som kan skyldes tilfeldige målefeil. Men en «krise-måling» for MDG må for eksempel vurderes i sammenheng med målinger som plasserer partiet over sperregrensen.

– Målet mitt er å argumentere litt mot alle de dramatiske overskriftene, sier Bølstad og legger til:

– Det har en verdi å gjøre analyser som folk er interesserte i og gjøre disse tilgjengelige for offentligheten. Alle skal kunne gå inn på Estimite, lese tallene og forstå dem og slik ha en pålitelig kilde for hvordan det politiske bildet ser ut.

Studenter innen nesten alle fag bør få inn mest mulig programmering allerede på bachelornivå

Jørgen Bølstad, førsteamanuensis i statsvitenskap ved UiO

Lær kidsa koding

At å kjøre mengder med tall gjennom sammensatte modeller skal gi forståelse for et felt, er en tanke med stadig større medvind. Bølstad mener samfunnsvitenskapene har hengt etter i bruken av matematikk og dataprosessering i undervisningen. Selv utvikler han nye metodekurs ved statsvitenskap som i større grad skal integrere programmering og oppdaterte kvantitative metoder.

– Det blir et større og større konkurransefortrinn å forstå statistikk og kunne matematikk og programmering. Jeg vil mene at studenter innen nesten alle fag bør få inn mest mulig programmering allerede på bachelornivå, sier modell-

byggeren.

Planen er å anvende sannsynlighetsregningen på flere områder. Bølstad har allerede samlet inn dataene til og utviklet en modell for å anslå støtten til EU-integrasjon i europeiske land, men har så langt ikke funnet tiden til å publisere arbeidet.

– Man kan analysere hva som helst; spørsmålet er hva man har data om. Skulle det dukke opp andre temaer med tilstrekkelig mye data og hvor ingen har gjort en overbevisende analysejobb allerede, kan jeg tenke meg andre prosjekter også, sier han.

– Har truffet ganske godt

I USA, hvor sannsynlighetsmodeller har fått stor oppmerksomhet ved flere presidentvalg tidligere, har modellene de siste valgene lidd av meningsmålinger som har bommet med avgjørende prosentpoeng i flere viktige delstater. Bølstad er ikke særlig bekymret på den norske modellens vegne:

– Norske målinger har i gjennomsnitt truffet ganske godt ved tidligere valg. Dessuten estimerer modellen hvor mye hvert målingsinstitutt pleier å bomme for hvert parti, slik at dette kan justeres for, sier han og legger til.

– Med mindre det skjer noe uventet med kvaliteten på målingene, skal de gi en ganske god pekepinn når valget nærmer seg.

Med tanke på hvor knepen regjeringspartienes seier i 2017 var, mener han tallene som nå kommer ut av modellen, er rimelige. Men man kan aldri utelukke noe:

– Det kan finnes ting som modellen ikke tar høyde for. Noe ekstremt som at det bryter ut krig eller noe lignende som kan endre alt, er ikke med i modellen. Derfor lar jeg den uansett ikke runde av sannsynlighetsverdier til 100 eller 0 prosent, sier han, før han avslutter:

– Men under normale omstendigheter, av den typen som dataene allerede representerer, skal sannsynlighetene gi god mening.

ANMELDELSER

anmelderredaktør: **Ellisiv Sunde Myrva**
anmeldelser@universitas.no 944 73 404

Plate:

Psykedelisk østavind

«Samtidig på den andre siden av byen» er debutalbumet til Gunerius og Verdensveven. Mannen bak prosjektet, Thomas Gunerius Bergsten, er dog langt fra debutant og har beveget seg i Oslos psykescene både med bandet The Harvey Steel Show og bak pseudonymet Gunerius Quack.

Albumet tar deg på en reise gjennom hele orienten, fra Tyrkia til Japan. Det er nok av paralleller til filmmusikk i lydbildet, og slik går assosiasjonene tidvis til både Bollywood og Studio Ghibli. Særlig midtøsten er sterkt representert, som på albumets førstesingel «Blå disco a lá türk», hvor man transporteres til et kanskje litt alternativt dansegulv i Tyrkia. Multiinstrumentalisten Bergsten bygger opp verdensmusikken blant annet med en guembri, et kamelhudkledd strengeinstrument med tarmstrenger, som kan høres i flere låter.

Det er ikke bare i miksen av verdensmusikk hvor albumet spenner bredt. Den orientalske sounden er lagt over gode hip hop-beats og psykedelisk rock som sender tankene til 60- og 70-tallets alternative rockemiljøer i USA. Tilhengere av Velvet Underground vil høre et snev av John Cale i flere låter. På toppen av det hele virker mange av de lengre instrumentalene improviserte, et trekk som legger jazz til på listen over sjangre prosjektet dypper tærne i.

Fra første låt legges det også et mørke over albumet, som tidvis demper og tidvis forvrir de ellers dansbare rytmene. Det er ikke et depressivt dystert mørke, ei heller et hardt og sinna mørke, men heller en markert distanse til det enkle og lystige – et Nick Cave-ete mørke, om du vil. Dette forsterkes også i tekstene.

Tekstene er skrevet av Michael Goksøyr, som også har lest inn albumets spoken word-spor. Der det musikalske forsøker å veve sammen hele verden, holder tekstuniverset seg her hjemme. Med temaer som frykt, ensomhet og et ønske om å komme nærmere hverandre igjen er tekstene dypt ankret i dagens Oslo. Det føles både kjent, bitert og riktig.

Gunerius og Verdensveven jobber hardt for å spinne et bredt spekter av uttrykk inn i albumet og favner bredt både i tid og rom på hvor de henter inspirasjon fra. Likevel mangler veven en rød tråd. Reisen albumet tar deg med på, er spennende og befriende, der den kaster deg både fra sted til sted og fra tiår til tiår, men denne reisen virker aldri til å ha et mål.

Med tre nummererte spor som alle deler tittel med albumet, fordelt utover track-listen i feil rekkefølge virker denne mangelen på en samlende dramaturgi som en påtatt tilfeldighet. På en plate som allerede er så gjennomgående postmodernistisk, med sine eksperimentelle sjangerkombinasjoner og globale rytmer, er randomiseringen av opplevelsene albumet vekker, et overflødig grep. Det skaper behov for en enda mer aktiv lytteopplevelse, som etter hvert går på bekostning av nytelsen. Det på tross av at hele albumet totalt er under 30 minutter langt.

Samtidig på den andre side av byen

Band: **Gunerius og Verdensveven**
Sjanger: **Moderne psykedelisk verdensmusikk**
Plateselskap: **SellOut! Music**

Man må sette av tid og konsentrasjon for å få utbytte av «Samtidig på den andre siden av byen», men er man glad i musikk som tør å tøye grenser, er det en meget god investering.

Jørgen Brevik
anmeldelser@universitas.no

Plate:

Klassisk grensesprenging

Misinterpretations

Band: **Kaada**
Sjanger: **Klassisk**
Plateselskap: **Mirakel**

John Erik Kaada rører ved det aller helligste med pianofingrene sine når han nytolker kjente stykker på preparert piano. Det bør han få lov til, for resultatet er både vilt og vakkert.

Det er lett å få et inntrykk av klassisk musikk som noe særlig stringent, noe som er basert på strenge musikalske regler og uten særlig rom for nyvinning og lek. «Misinterpretations» er laget med det motsatte utgangspunkt og viser at klassisk musikk slett ikke trenger å være regelrytteri – det kan være akkurat hva du vil, baby.

Den første ikonoklasmen til Kaada er å tukle med pianoet selv. Platen er spilt inn på et piano hvor strengene er preparert med heftemasse (også kjent som lærertyggis), som forkorter klangen i hver tone og gir pianoet en lyd som ligner mer på når noen plukker på en cello eller fiolin. Grepet gir en særegen og nesten trolsk stemning til det hele, selv til stykkene som ikke er Grieg.

Et høydepunkt er Satie-tolkningene. Saties «Gnossienes» er allerede musikalske nyvinninger, skrevet i «ubunden form» uten taktart og med en svært fri holdning til akkordstruktur og progresjon. Slik sett er kanskje hele «Misinterpretations» laget i Saties ånd: med respekt for musikken, ikke for reglene.

Kaada har noe av bakgrunnen sin i filmmusikk (Hawaii Oslo, Mannen som elsket Yngve), og det merkes. Der en tradisjonell innspilling av Bach eller Beethoven kanskje vekker assosiasjoner til scener fra storslagne ballsaler eller flotte naturlandskap, kunne den nedstrippede lyden og mystiske atmosfæren i «Misinterpretations» gjerne fungert som bakteppe for et mordmysterium.

Kaada har aldri hastverk eller behov for å bevise sine tekniske ferdigheter. Selv når han spiller Schuberts «Wanderer-Fantasie», som er kjent for å være så djevelsk vanskelig at komponisten knapt klarte å spille det skikkelig selv, er tempoet tatt ned og de mest forrykende partiene sløffet. Likevel står en slags essens av stykket igjen, ofte et hovedmotiv og hva enn annet Kaada fant det for godt å beholde i sin versjon.

Om du er Beethoven personlig eller bare hører på klassisk fra en Spotify-liste som heter «fine lesemusikken<3», bør du lytte til «Misinterpretations». Om du blir krenka av at han spiller stykkene «feil», inviterer jeg deg, på vegne av alle frustretre pianoelver, til å ta deg en bolle. Da jeg selv gikk til pianotimer som tenåring, ga læreren min meg et drøss med dørgende kjedelige øvestykker for cembalo. Jeg endte med å gi opp instrumentet, nettopp fordi jeg begynte å tro at det å spille klassisk piano handlet om å spille de samme tre notene «riktig», ikke om å leke seg med klang, rytme og anslag. Jeg skulle bare visst at man kunne spille Schubert og Grieg som Kaada.

Harald Nordbø
anmeldelser@universitas.no

Singelslipp

Musikere har hatt god tid i studio det siste året, og slikt blir det mye bra av. Nå er det vår, og jeg velger meg april, men først og fremst ny, norsk musikk – her har du et utvalg!

 Singel:

Hva får du om du smeller sammen musikere fra soul-funky Fieh, indie-band som Mall Girl og Jakob Ogawa og topper det med flere dyktige fra samme hylle? Da får du gode forutsetninger i monitor, befestet i 15 musikeres ferske musikkollektiv: Tigerstate.

Deres tredje singel «right before i sleep» er en artig dog nostalgisk liten vuggelåt. Det er imidlertid ingen sov-i-ro for ørene når en av flere vokalister, Julian Stelander [vokalist i Selmer, red.anm.], stødig leder oss gjennom en klam seng og barndommens illusjonsbrudd. Oppbygningen byr på øm vokal og en fast, fet beat med akkurat nok armlengde og pakkes godt sammen med rekka av instrumenter. Det istemmes allsang på refrenget, og med et bakteppe av synth og deilig klimpring utgjør den et godt stykke indie-vuggesang med slagkraft for de unge lovende.

right before i sleep

Band: [Tigerstate](#)
Plateselskap: [Ikke signet](#)

Høysang er digg, men bandets gjennomgående vittige og finurlige tekster, om annet enn *peace and love*, er et forfriskende tilskudd. Det samme skal sies om deres herlig dansbare singler «1997» og «the swamp». Samtlige låters komplekse og gjennomførte lydbilde vitner dessuten om en delt musikalsk kjærighet og utforskning og gir en leken touch. Godt er det at den friske gjengen er rause og vil dele – og aller helst på en utescene i sommer.

 Singel:

Gul saft & haha

Band: [Dinosaurtegning](#)
Plateselskap: [Ikke signet](#)

Dinosaurtegning er nyeste tilskudd i Oslo-floraens indie-eng, og det kan virke som at de har hentet sine lydlige og tekstlige inspirasjoner et sted mellom de Lillos og Erlend Loe – eller bare barndommen?

Med deres naivistiske låt «gul saft», synger vokalist Håkon Sollund om kveldene du «ender opp med å drikke altfor mye vann», men viderekobler det på inderlige følelser som savn og ensomhet. Variasjonen viser seg også tidvis i det groovy lydbildet, når fuzzy gitar, deilig synth og en øm basslinje setter nakken rolig i sving. Blant flere deilige brudd er avslutningens smørbrød av blåsere høydepunktet. Det gir god medvind i seilet for et godt stykke lo-fi-rock, svøpt i indie.

B-sidens «haha» er en deilig forlengelse av første låt, med tekstens episodiske glimt fra barndommen. Den klikker godt i brudd av bass og gitar, før den daler ned fra fjelltoppene til byen med en nedpå beat.

Er det brakkesyken som vender musikernes blikk bakover? Barndommen er forbi, musikerne er voksne og har funnet stilen. Godt er det uansett at førstnevnte henger igjen, for fusjonen av skjøre erindringer, få hemninger og et stødig ensemble med alt fra groove til sterk vokal låter herlig.

 Singel:

Hallaiei! Fucales er påminnelsen på hva Bergens musikkscene er gode på: å gi unge musikere en plattform og la dem skyte fart. Gjengen har blant annet vist seg gode på Vill Vill Vest. Derfra ruller ballen ofte, og kvartetten Fucales er nok et forfriskende tilskudd, som med kreativitet og musikalsk håndverk diskler opp en godt sammensatt og utfordrende ep.

Andresporet «Verona» er et høydepunkt og gir åpningsvis assosiasjoner til Radiohead, men legger seg etter hvert i en eksperimentell fil med blant annet trompetsoloer. I en sporengde på seks og et halvt minutt er den lengre enn gjennomsnittet og skaper rom for et helhetlig lydbilde som hverken blir for mye av det gode eller for lite oppstykket. En dunkel vokal med heftig spenn slipper til over få sekvenser og gir stafettpinne til fuzzy støygitar, som legger seg oppå gitarriffet og blåseren, som i sin tur krever oppmerksomhet.

Ep-en er verdt å sjekke ut i sin helhet. Med sitt brede sjangersprik fra indie- og noise-rock til trompetsolo er den vanskelig å plassere trygt i et hjørne. De slipper konvensjonelle musikalske tøyler og rir full galopp, men vet å huske pustepauser før melkesyra tvinger dem i kne eller lytteren tar av seg hode-telefonene.

Dette er noe rått fra regnbyen som har øst ut bergensrap i lang tid – Fucales kommer til å surfe glatt på sin særegne bølge.

Verona

Band: [Fucales](#)
Plateselskap: [Eget Selskap](#)

Ukens kulturanmerkning

Ellisiv Sunde Myrva, anmelderredaktør

Schibsted tror lytterne vil betale for podkaster, og henter inn Herman Flesvig, Mikkel Niva og Radioresepsjonen for å friste folket. Nå må noen ringe mamma Schibsted, for jeg gir dem ordenskarakteren: nokså god (Ng) – klare avvik fra vanlig orden og fra vanlig adferd (oppførsel). Kringkastingen har blitt redusert til podkastingen, og jutting skal koste. Designet for å være hverdagens bakteppe er lyden av trikken blitt Flesvig som spøker om Nivas fraværende far – men snart kan det endelig bli stille igjen.

Xoxo, en som ikke betaler for Spotify engang.

Kulturkalender uke 12 & 13

25/3		4/4	
Mot et nytt museum-foredrag: Harriet Backer. Eget rom		I påsken: Digitalt Vitenshow	
Store solopresentasjoner i museers faste samlingsutstillinger har tradisjonelt vært forbeholdt kunstnere som også er menn. I det nye Nasjonalmuseet brytes trenden med et eget rom viet Harriet Backer, en av Norges største malere. Kurator Vibeke Waallann Hansen tar for seg Backer-rommets hva, hvorfor og hvordan.		Se overraskende triks med fysikk, kjemi og flytende nitrogen med flammer, røyk og smell i regi av Teknisk museum! Jeg vil bare føle at jeg lever, om det så må komme i form av gnister på Zoom, så la gå.	
Hvor: På nett med Nasjonalmuseet Når: 25. mars kl. 17.30		Hvor: På nett med Teknisk museum Når: 4. april kl. 12.00	
Fermentering av ville vårgrønnsaker og permagrønnsaker		Vedhogst på Litteraturhuset. Saabye Christensen og Loe	
Kvann – Kunnskap og vern av nytteplanter i Norge vil vise deg hvordan du kan lage mat og drikke av det som er i sesong akkurat nå, og hvordan du kan bruke ulike fermenteringsteknikker til å videreforedle og konservere disse til senere bruk. Løvetannkaffe rett i kjeften, eller hva?		Snåle menn i samtale om sabla sinte menn, der har du min elevator pitch til den kommende samtalen mellom Lars Saabye Christensen og Erlend Loe på Litteraturhuset. I anledning Christensens nyeste roman, En tilfeldig nordmann.	
Hvor: Deltager.no Når: 7. april kl. 20.00		Hvor: På nett med litteraturhuset Når: 8. april kl. 19.00	

Julie Axelsen, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

Trofast følgesvenn

Hvem: [Deg som prokrastinerer](#) Hva: [Lindrende lydbok](#) Hvorfor: [Kulturelt supplement](#)

Ett år inn i pandemien snakker mange av oss flytende prokrastinering, og i fravær av nye bekjentskap kan lydboken bli din trofaste følgesvenn. Livsløgnene er mange, alternativene få, og hva er da bedre enn å være aksjemegler for å kompensere for prokrastineringen med skjønnlitterært bakgrunnsstøy som matcher din indre frustrasjon? Jeg kan anbefale *Helvete* av Erlend Loe til deg som har på

NRKs koronavarsel, *Jeg er, jeg er, jeg er* av Maggie O'Farrell til deg som tviler på egen zombie-tilværelse, og *Kan jeg bli med deg hjem* av Marie Aubert om du snart hiver tittelen ut i en Finn-annonse. Og begynner du til din fortvilelse å høre stemmer i ensomhetens ekkokammer, blender disse fort inn som kreativt supplement til lydbokens verden.

Samuel Ostrev Berntsen, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Litt påskeknark?

Hvem: [Dopaminfattige](#) Hva: [Priskrig på godteri](#) Hvorfor: [Spør Jesus](#)

Nordmenn deles inn i tre grupper: de som elsker sjokolade, de som elsker karamell, og de som elsker gummigodteri (æsj). Nå er det priskrig på alt sammen. Du trenger ikke å være aksjemegler for å forstå at 30 kroner for et kilogram godteri er en bra deal. Bare tanken får deg til å sikle. Derfor er jeg engelen på din høyre skulder, som med all vennlighet minner deg på at ... det bare er TRE MÅNEDER

IGJEN til du sitter i baris på stranda! Huff, var ikke meningen å gjøre søtsuget om til angst, kan heller gjøre deg gudfryktig. Dropp rasbillig smågodt – og hyll heller Jesus i disse påsketider! Faderen skapte kun ett hvitt pulver, og det var hverken sukker eller kokain, men snø. Glem derfor godteriets falske lykke, lag en snøengel og kjøp godteri-faste! (OBS: gjelder ikke kvikklunsj)

NSO forblir hemmelig

I semesterets sjette utgave av Universitas kan du lese om det kommende ledervalget i Norsk studentorganisasjon (NSO). Etter omfattende gravearbeid kan Ad-notam-redaksjonen nå avsløre at ledervalget ikke kommer til å bety noen som helst forskjell for verken organisasjonen eller norske studenter.

– Vi sier alle at vi skal bruke litt sterkere retorikk og bli strengere i kommunikasjonen. Men det er bare en valgkampgimmick. Ledervalget betyr først og fremst bare noe for oss som stiller til vervet. Det betyr fulltidsjobb og karrieremuligheter, sier lederkandidat Daniel Hansen Masvik.

Om Masvik skulle bli valgt, blir han for øvrig en «nordlending som forvilla sæ til hovedstaden :P».

NSO blir også kalt «de hemmelige tjenester» av studenter flest, fordi ingen riktig vet hva organisasjonen driver med. Lederkandidat Tuva Tod-

nem Lund sier det er enighet mellom lederkandidatene om at man ikke skal bli kvitt det stempelet.

– Ingen vet helt hva NSO driver med. Ikke har de fått til noe særlig gjennomslag for en storsatsing på studentboliger, ikke har studiestøtten økt, og pandemien har virkelig vist hvor lite myndighetene tenker på studentene. Organisasjonen er først og fremst til for å ansette folk som ikke klarer å finne øvrige jobber, tror jeg, sier Todnem Lund.

Lederkandidat Jonas Økland sier studentbevegelsen ikke skal være noen betydelig stemme i samfunnet.

– Jeg gremmes over å tenke på 68-erne og de generasjonene med studenter som prøvde å påvirke samfunnet på noen som helst måte. Vi har fått til å lage en organisasjon der studenter kan gå med dress og føle seg viktige. Noe mer trengs ikke, avslutter Økland.

Ukas studentvin

VINENS VARG VEUM: Påsken nærmer seg, og for oss dødelige som ikke innehar kraften til å gjøre vann til vin, får en tur på polet duge. Høie har satt ned foten for å kunne ha alle våre tolv disipler til bords på påskemiddag, men vi kan i hvert fall sørge for

at vinen er god nok til å ikke bli sveket av en kompis. I ekte romersk ånd skal vi denne uka tilbake til Veneto i Italia for en ny Valpolicella – denne gangen en Classico. Som en typisk Classico er den fruktig og mild, med mye smak av kirsebær og med et lite streif av vanilje som gjør den litt fløyelsmyk. Imidlertid er den ørlite bitter i ettersmaken og blir liggende litt emmen i munnen. La deg dog ikke lure av etiketten. For selv om det står «Pasqua» («påske» på italiensk), er den ikke spenstig nok til påskelammet; derimot kan den, makabert nok, passe ypperlig med påskekyllingen. Det er ikke en klassiker som Hercule Poirot, men heller en noe tam og bitter Varg Veum. *Vinvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.*
Villa Borghetti Valpolicella Classico 2018
Pris: 139,90 kroner
Land: Italia
Alkohol: 12 prosent

Ingeborg Albert, vinanmelder i Universitas

Vi spør

Studentpresten, en ekte G

Ah, påske! En høytid der man drikker seg dritings med venner på hytta på fjellet og spiser god mat. Vi snakker afterski og champagne! Det er livet!!! Helt til myndighetene kommer og ødelegger all moroa med strenge koronatiltak. Satan, altså. Noe slikt går hardt inn på BI-studenten Knut Brent. Men hvorfor var det vi feiret påske igjen? Telefonen går til nr. 1 samtalepartner og G i religiøse og eksistensielle spørsmål: studentpresten ved Handelshøyskolen BI, Kristian Byfuglien

[ring ring]
– Ja hei, det er Kristian.

– Hei, det er Knut Brent, student. Du er studentpresten, ikke sant?
– Det stemmer.

– Trenger bare noen å snakke med i fem minutter. Hvis du har tid?
– Det går helt fint. Er du på campus, eller?

– Nei, jeg er hjemme.
– Ok, da tar vi det på telefon.

– Jeg husker ikke om jeg konfirmerste meg kristent eller borgerlig, forresten. Går vel greit å prate med deg uansett, eller?
– Ja! For alle, uansett hva du tror og ikke tror. Så det spiller ingen rolle.

– Jeg bare begynner å bli litt lei av de koronagreiene, ass. Nå hadde jeg liksom ventet meg at det skulle

bli en vanlig påske med fyll og fanteri, og så blir det ikke noe av. Som er slag i ansiktet!
– Nettopp. Det skjønner jeg.

– Også er det liksom noe spesielt med påsken, da. Et sted der religion og fest møtes. Uten fest, ingen påske. Det var vel noe sånt Jesus pleide å si?
– Jaaa. Ehmmm. Hva var planene dine da for påsken?

– Det var å stikke på hytta og feste. Det er vel derfor vi feirer påske. Eller hvorfor feirer vi påske egentlig?
– Eh hhmm. Nå begynner jeg å bli litt usikker på om du spør seriøst, eller om du ikke gjør det, for å være helt ærlig.

– Aiaiai. Der tok du oss!
– Haha, hadde det litt på følelsen.

– Men hvis jeg har begynt å røyke

cannabis som en medisin mot eksistensiell ensomhet og grensestengningen har ført til at cannabis-prisen har økt, hva bør jeg gjøre?
– Hahaha, da er du i hvert fall ikke alene, tror jeg. Dessverre. Haha.

– Den er brun. Vil du vurdere din stilling som studentenes kanskje beste, men minst brukte kontaktpunkt for livets små og store spørsmål?
– Beste: ja; minst brukte: nei!

– Snallast!

GABRIEL KVISSLESIAS

av Gabriel Corbin-Arntzen, journalist i Universitas

- 1. Under de tyske delstatsvalgene tok det tidligere fremadstormende høyre-populistiske partiet et steg bakover. Hva heter det?
- 2. 19. mars valgte Tanzania ny president. Hva er spesielt med valget av president Suluhu?
- 3. Tyrkia valgte nylig å trekke seg fra Istanbul-konvensjonen. Hva skal konvensjonen forebygge?
- 4. Hva heter moskeen i Istanbul, bygd i 537, som inntil nylig var et museum og står på Unescos verdensarvliste?
- 5. Hva heter regissøren bak blant annet «Lost in Translation», «The Virgin Suicides» og «Marie Antoinette»?
- 6. Hvilken anerkjent trilogi er regissøren Francis Ford Coppola kanskje mest kjent for?
- 7. Hans nevø er en kjent og eksentrisk skuespiller, men valgte å gå under et annet navn. Hva heter han?
- 8. Fra hvilken film er dette sitatet hentet? «Mrs. Robinson, you're trying to seduce me. Aren't you?»
- 9. Og hvilken duo lagde filmmusikken til denne?
- 10. Hvilken kunstner er blant annet kjent for utstillingen av et pissoar?
- 11. Hvilken bergenser står bak tidenes mest solgte album i Norge?
- 12. Hva heter skuespilleren fra «Lilyhammer» og «Sopranos» som også er gitarist for Bruce Springsteens backingband E Street band?
- 13. Hvilken by er nordligst av Bergen og

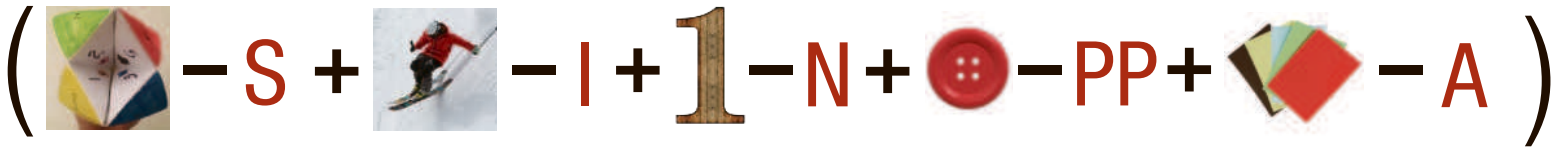
- Lillehammer?
- 14. Hvor mange trikkelinjer er det i Oslo?
- 15. Og hvor mange trikkestasjoner er det? Slingringsmann på 5.
- 16. Hva kalles en hunnsau?
- 17. Hva heter direktøren i Språkrådet?
- 18. Hvilken fotballspiller har skåret flest mål for det tyske herrelandslaget?
- 19. Lionel Messi og Cristiano Ronaldo har fått tittelen verdens beste mannlige fotballspiller henholdsvis seks og fem ganger siden Fifa begynte med denne utdelingen i 1991, men hvilke to utøvere deler tredjeplassen med tre seire hver?
- 20. Hvem vant verdenscupen sammenlagt for kvinner?

SVAR/DOM

- 0–4. **Exphil på Bali:** Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.
- 5–9. **AST1010 – Astronomi:** Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.
- 10–14. **Juss:** Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Sytt litt på Jodel.
- 15–20. **Honours:** WOW! Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. Alternative für Deutschland (AfD). 2. Første kvinnelige president i Tanzania. 3. Vold mot kvinner og vold i nære relasjoner. 4. Hagia Sofia. 5. Sofia Coppola. 6. Gudfaren-trilogien. 7. Nicolas Cage. 8. The Graduate (Mandromas-prøven). 9. Simon & Garfunkel. 10. Marcel Duchamp. 11. Sissel Kyrkjebø (med Glade Jul fra 1987). 12. Steven Van Zandt. 13. Lillehammer. 14. G. 15. 99 stasjoner. 16. Søye eller tikk. 17. Åse Wæls. 18. Mirosław Klose. 19. Zinedine Zidane og Ronaldo (Ronaldo Luís Nazário de Lima). 20. Tiril Eckhoff.

Rebus

HINT: Kvikk-lunsj og appelsin. Send løsning til universitasdesk@gmail.com
FORRIGE LØSNING: «Sarah Everard». Det klarte Ingrid Edledotter Megaard